

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 120 Din, za inozemstvo 140 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEK

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7565, Zagreb št. 39.011, Praga-Duna 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Venezelosovi obiski

Rajni francoski državnik Clemenceau se je nekoč izrazil, da lahko en sam prebrisan Turk prevara sedem britnih Grkov in da zadostuje en povprečen Grk, da spelje na led 7 najbolj bistrih Italijanov, a da Venezelos dela izjemo, ker njemu tudi sedem Turkov ni kos. Če torej pomislimo, da sta se dne 29. oktobra pogovarjala v Ankari brihten Turk v osebi Kemal paše in eden izmed najbolj talentiranih državnikov novejšje zgodovine, Grk Venezelos, potem nam ne bo težko doumeti, kaj predstavlja grško-turški pakt, ki se je takrat podpisal.

Grk Venezelos, sedanjí predsednik grške vlade, se sedaj vozi po Evropi. Predelal bo predvsem srednjo Evropo, izvzemi Češkoslovaško. Venezelos je že od nekdanj strah diplomatskih krožkov in njegovi pojavi v čakalnih salonih zunanjih ministrstev bodo brez dvoma povzročili nemalo panike med gospodi, ki se profesionalno bavijo z zunanjo politiko. Kaj hoče Grk, česa išče, da že nima, ali da se poslužimo besed poslanca Kirkwooda v angleški zbornici, kaj hoče prikriti s svojimi obiski, ki so ga gnali proti severu.

Nam se dozdeva, da vse še ni bilo povedano o grški zunanji politiki in da se pred našimi očmi dogajajo velike stvari, katere je politična spretnost tega zvitega Grka znala poviti v neprodirljiv pajčolan sladkodernečih komplimentov ter napol izgovorjenih in napol razumljivih obljub in zagotovil.

Kraljevina Jugoslavija je sosedja grške republike. Naši odnošaji s Heleni niso bili vedno intimni. Med nami in med Grčijo je bilo še nedavno nakopičenih dosti nesoglasij in sedanjí zunanji minister in sodruknik Venezelosov Mihalakopoulos ni vedno govoril v izbranih besedah o naši domovini. Zato nam ne more biti vseeno, kaj se dogaja v Grčiji, kaj se spletkari v Atenah. Mi tudi ne verjamemo in ne smemo verjeti, da se je zadnjič pri slavnostih v Atenah, ki so bile prirejene na čast našemu zunanjemu ministru, vse lepo uredilo in pokrilo z milosti polnim plaščem pozabljivosti.

Kaj pravi zgodovina naših odnošajev z Grčijo? Zgodovina je bogata in ilustrativna. Dne 10. maja 1923 sino v solunski konvenciji dobili priznano pravico do svobodne cone v solunskem pristanišču, štiri mesece pozneje, dne 29. septembra se je obljuba konkretizirala s tem, da se je nam odmerilo 94.000 kvadratnih metrov pristanišča za našo vporabo. Februarja 1924 je naša država kupila vse deleže železnice od Evgelija v Solun in Bitolj. Grčija se je začela braniti, da bi solunsko konvencijo o svobodni coni izpeljala in da bi nam priznala pravne posledice nakupa solunske železnice. Od takrat se je začela Grčija približevati Italiji ter jo je podpirala v angleško-italijanski diplomatski borbi proti Turčiji, ki se je končala s porazom slednje in s podpisom mosulske pogodbe dne 1. junija 1926 v prilog angleških interesov. Italija je nato sprejela od Angležev plačilo s koncesijami v Afriki, nakar je imela svobodne roke, da se podrobno peča z Grčijo. Naša država je pod diktaturo Pangalosa dne 17. avgusta 1926 podpisala takoimenovane atenske pogodbe, s katerimi si je priborila lastninsko pravico nad svobodno cono. Par dni pozneje je vsled tega Pangalos padel in z njim tudi grška dobra volja sodelovanja z nami. Na krmilo je prišel Mihalakopoulos ter takoj začel obiskovati Rim. Tekom 1928 je bil trikrat v Rimu, zadnjič dne 23. septembra 1928, ko je podpisal svoje življenjsko delo, namreč grško-italijansko prijateljsko pogodbo.

Nedolgo nato že slišimo Mihalakopulosa, kako iz Soluna pozivlja jugoslovansko vlado, naj se odpove svojih zahtevam napram Grčiji: kontrola solunske železnice, zaščita srbskih narodnih manjšin v grški Makedoniji. Takrat je padla celo beseda o hegemoniji Jugoslavije na Balkanu. Ko je dr. Marinkovič odgovoril, da kraljevina Jugoslavija neče s pomočjo kake tuje velesile zavladati na Balkanu, je grški minister ponovno šel v Rim. Dne 17. marca 1929 pa je bil politični svet presenečen od novice, da se je v Zenevi podpisala grško-jugoslovanska pogodba, takoimenovana »spravna pogodba«, v kateri je kraljevina Jugoslavija pristala na grške zahteve in se odrekla svojim prvotnim upravičenim željam. Grčija je sledila italijanskim političnim smernicam brez odpora. Italijanska diplomacija je posredovala, da se je dne 5. maja 1930 podpisala prijateljska pogodba med Madjarsko in Grčijo. Isti ljudje so pripomogli do likvidacije stoletnega spora med Turčijo in Grčijo, iste ljudje se sedaj prizadevajo, da bi odstranili vse, kar še leži na potu do sporazuma med Bolgarijo in Grčijo.

To je veriga zgodovinskih dejstev, to so datumi, ki z železno logiko sledijo drug drugemu, drug drugega izpopolnjujejo. Mimo njih ne smemo iti. Tudi takrat ne, če se nam bo očitalo, da smo črnogledi ali da se preradi vdajamo političnim fantazijam. Njih neizprosnost absolutno ne omiljujejo odmevi navdušenih ovacij z atenskih ulic, ki so spremljevale našega bistriga zunanjega ministra, a ga niso ne prevarile, še manj pa uspevale. »Če vse balkanske države nočejo balkanske zveze,« je rezumiral svoj grški obisk, »potem je pač ne bo. Jugoslavija nima nobenega posebnega razloga, da bi se zanjo navduševala.«

Povrnimo se k vprašanju, ki smo ga stavili spočetka. Kaj dela Grk Venezelos v Berlinu in na Dunaju in kaj hoče prikriti s svojim obiskom v Varšavi? In mi ostanemo prepričani, da bi bilo le koristno, če bi se na to vprašanje dal jasen odgovor, oziroma če bi se namignilo pravočasno, dokler še ni prepozno, da demantiranje balkanske in evropske solidarnosti baš v sedanjem trenutku ne služi interesom nobene države. Seveda bi moral ta mig priti od strani, pred katero kloni tudi Grk Venezelos.

„Za novo leto nabrusite meče“

Bojevito novoletno voščilo voditelja nemških nacionalistov - Nemška srditost je naperjena proti Poljski - Nevarnost nemško-poljskega spora

München, 2. januarja. d. Hitler, voditelj nemških nacionalistov, je naslovil svojim pristašem značilno novoletno voščilo, ki v precejšnji meri, tako po stilistiki kakor po vsebini, posnema izlive svojega južnega tovariša. V novem letu stojte strnjeno za menoj, vsi brez izjeme. Novo leto bo za nas in za ves nemški narod borbeno leto. Napravili smo lani velik korak naprej, letos moramo še bolj oblegati nemški narod, tako da bo naš po mišljenju in naš po volji do zmage. Nabrusimo meče, novo leto bo leto bojev. Ko bomo enkrat zedinili vse nemške rojake doma na isto idejno črto, potem se nam zunanji svet ne bo mogel zoperstavljati in takrat bo prišel čas, ko bo nemški narod postal enakopraven med drugimi. Takrat tudi bo šele mogel uspešno pomagati preganjanim bratom v tujini.

Tudi nemški zunanji minister dr. Curtius, ki je nedavno prepotoval vso poljsko-nemško mejo, da se na licu mesta sam osebno prepriča o dejanskem položaju poljske manjšine v nemški Šleziji ter se od bliže informira tudi o dogodkih v poljski Šleziji, je smatral za potrebno, da svoja novoletna voščila zavije v izraze sovraštva proti Poljski. Vsa Nemčija se dviga in gleda pozorno proti vzhodu. Nemška vlada tega dejstva ne sme zamolčati, niti obiti. Njena dolžnost je, da tudi ona svojo politiko usmeri proti vzhodnim mejam, kjer je toliko gra-

diva za nezadovoljnost nemškega naroda. Ko bom na prihodnjem zasedanju Društva narodov v Zenevi sprožil manjšinsko vprašanje in specifično vprašanje nemške manjšine na Poljskem, bom rabil vsa izkustva, ki sem jih na potovanju nabral. Upam in pričakujem, da bo novo leto ravno na vzhodu prineslo razčiščenje in olajšave v trpljenju, katerega morajo prenašati naši plemenski bratje.

Vse nemško časopisje je tudi preko božičnih praznikov nadaljevalo svojo strupeno gonjo proti Poljski. Vsak najmanjši dogodek je že dragocen povod za nove izbruhe sovraštva. Listi pišejo »o krvavi mejici, o barbarskem sosedu, kadar govorijo o Poljski ali pa o poljsko-nemški meji. Dan za dnevom se to sovraštvo umetno neži. Inozemski dopisniki listov, s katerimi se sestajamo, se ne morejo ubraniti misli, da je vse časopisje vzeto v najem od nemške vlade, da z nemiljivim natočevanjem ustvarijo javno mnenje, na katerega se bo pozneje nemška vlada izgovarjala, ko bo zahtevala popravilo svoje vzhodne meje, osebno pa odpravilo poljskega koridorja. Dr. Curtiusovo bivanje v vzhodni Prusiji je služilo tudi samo temu namenu.

Katovice, 2. januarja. d. Za božične praznike se je mudil v poljski Šleziji poljski notranji minister Skladkovski. Hotel se je prepričati sam, kaj je bilo na senzacionalnih poročilih nemških listov

o »barbarskih nasilstvih«, izvršenih nad nemško narodno manjšino. Minister je obiskal vse prizadete okraje, stopil je v stik s predstavniki Nemcev ter ugotovil, da so se sicer dogodili neredi, kot se dogajajo pri volitvah, toda da so poročila nemškega tiska bila pretirana in včasih decela izmišljena. Minister je zahteval, da se mora sestaviti statistika prizadetih Nemcev. Po podatkih, katere je imel na razpolago, izgleda, da je bilo začasa volitev v Šleziji veliko manj krvavih incidentov, kot pa začasa volitev v Nemčiji. Nadalje je Skladkovski konstatiral, da obstojajo stalne zveze med nekaterimi nemškimi organizacijami v Šleziji ter med nemškimi nacionalisti Hitlerjeve skupine preko meje. Od tam izvirajo vsa izzivanja. Poljska bo imela le prelahko nalogo, da na podlagi dejstev dokaže v Zenevi, koliko več pravic uživajo Nemci na Poljskem v primeri s Poljski v Nemčiji, ki nimajo niti ene šole in katerim je odrečena svoboda združevanja.

Varšava, 2. januarja. d. Zunanji minister Zaleski je sprejel časnikarje, ter jim izjavil, da Poljska z mirno vestjo pričakuje zasedanja Društva narodov. Imel bo priliko povedati stvari, ki dosedaj še niso znane in ki ne bodo ljube nemški vladi. Kako se more nemška vlada pritoževati, če tu pa tam nemški živelj nazaduje, ko je pa ona skoroda popolnoma iztrebila poljske kraje v Šleziji.

Vojna - sredstvo, ki naj bo proklet

Novoletna izjava apostolskega nuncija v Varšavi

Varšava, 2. januarja. AA. Pat poroča: O priliki proslave novega leta je diplomatski zbor posefil predsednika vlade Mošičkega in mu častital ter izrazil svoje želje. V imenu diplomatskega zbora je govoril doyen papeški nuncij msgr. Marmaggi. Med drugim je rekel, da se mora v atmosferi miru razvijati neupogljiva volja, da se končno zavre vojna kot instrument državne politike in da se postavi v daljno preteklost kot sredstvo, ki naj velja za proklet. Brez varnosti in jamstva za mir ni moči delati pri pobijanju obeh velikih kriz, ki ti-

ščiita svet, in sicer finančne in brezposelnostne krize.

Predsednik Mošički je v svojem odgovoru poudaril med drugim, da Poljska jako ceni mednarodno sodelovanje, ki mu je smoter ohraniti mir in stabilizacijo miru. Poljska je vedno pripravljena sodelovati pri tej nalogi. Toda to sodelovanje bi ostalo brez haska, če se ne bi spoštovale mirovne pogodbe in konvencije, ki regulirajo razmerje med narodi in ki so edino jamstvo za varnost in trajen mir.

Rimski proces

Sušak, 2. januarja. m. V podzemeljskih zaporišnih rimskih sodišča so še vedno Slovenci iz Gorice, ki pripadajo tako zvani drugi skupini iz tržaškega procesa in ki čakajo na proces. Znano je, da dela obtožnica proti tem Goričanem velike težave fašističnemu generalu Cristiniju. Radi tega se rimski proces, ki bo nadaljevanje tržaškega, vedno odlašala. Sedaj se bo pričel 15. januarja. Če bo do takrat material zbran. Obtožnica bo sestavljena tako, kakor da obstoja v Juljski krajini teroristična iredentistična organizacija. Glavni obtoženec je odvetniški pripravnik Sfiligoj; drugih obtožencev je deset. Ostali, ki so pobegnili, bodo sojeni in contumaciam.

Usoda jugoslovanskih internirancev

Poziv pariškega lista

Pariz, 2. jan. ž. »Le Soir« se v poslednji številki bavi s stanjem internirancev v Italiji, posebno s stanjem internirancev jugoslovanske narodnosti. List pravi, da bi bilo treba ves svet opozoriti na njih trpljenje.

Evangelij - protitalijanska knjiga

Trst, 2. januarja. m. V Gorici je izšel »Jadranski almanah 1925—1930« pod uredništvom Rada Bednarika, ki vsebuje članke o gospodarskem položaju gorških Slovencev. Zapoljen je bil radi članka o žalostnem položaju slovenskih združenj v Juljski krajini. Razen tega so vojaške oblasti uvedle proti uredniku, ki je rezervni častnik, preiskavo. Obtožujejo ga, da je v popisu slovenskih knjig omenil tudi nekatere protitalijanske. Na vprašanje, katere so te knjige, se je reklo, da je to evangelij sv. Mateja in spisi sv. Avguščina. Preiskava vojaških oblasti se nadaljuje. Karabinerji iščejo povsod izvode almanaha, ki so bili prodani.

Božične aretacije na Primorskem

Trst, 2. januarja. ž. Med božičnimi prazniki so karabinerji v Trstu in Gorici izvršili mnogo aretacij. Aretiranih je bilo 40 oseb, med njimi je upravitelj poslednje slovenske šole gosp. Kok.

Pravoslavni škof Hilarij †

Zagreb, 2. jan. ž. Nocoj ob 11 je umrl v Plaškem pravoslavni škof gornje karlovški Hilarijo Zerenški. Ze delj časa je bolhal. Ročil se je 1865 v Bački. Gimnazijo je dovršil v Novem Sadu. Nato je odšel v Moskvo, kjer je študiral na duhovni akademiji. Nato je postal profesor bogoslovja v Sremskih Karlovcih. Leta 1911 je postal škof. Na svojem mestu v Plaškem je ostal do svoje smrti.

Trošarina na žganje

Belgrad, 2. januarja. AA. Na podlagi čl. 68 zakona o državnih trošarinah je minister za finance izdal sklep, da se naj smatrajo kot žganje po predpisih o trošarini samo destilati sadja, vina, grozdja in tropin, pri katerih se proizvajajo največ 60 odstotkov alkohola. Destilati z večjo stopnjo alkohola morajo plačati državno trošarino kot spiriti, ki se proizvajajo v industrijskih tvornicah spirita. Gornji sklep je oddelek za davke ministrstva finance poslal finančnim direkcijam, da ga organi finančne kontrole hitro prouče.

Novoletna voščila Mussolinija

Nov napad na Francijo, nove zahteve po reviziji mirovni pogodbe

London, 2. jan. ž. Današnji listi komentirajo Mussolinijevo poslanico. »Daily Herald« naglašala, da je kruta realnost prisilila Mussolinija, da interpelira na velikodušnost mednarodnih činiteljev za pomoč. Pri tej priliki je on poslal poročilo angleški javnosti po svojem prijatelju Lordu Rohtermeru, ki je v svojem listu »Daily Mail« prinesel Mussolinijevo izjavo. V tej izjavi pravi, da bo začel z ostro kampanjo za vzdržanje miru v svetu. Strašno ga muči misel, da se Evropa oborožuje za novo vojno.

Pariz, 2. jan. kk. V Parizu je povzročil zelo slabo voljo Mussolinijev brezlični govor radi revizije mirovni pogodbe in radi očitka, ki ga je naperil proti Franciji, češ, da uganja vojaško hegemonijo zato, da bi stalno obdržala Evropo v stanju razburjenosti. »Petit Parisien« dokazuje na podlagi statističnega materiala, da razpolaga Italija skupno s fašistično milico s stalno vojsko 766 tisoč mož, torej skoro ravno toliko kakor Anglija, dočim ima Francija doma samo 317.000 mož, v ko-

lonijah pa 205.000 mož. Francoska armada je v primeri z l. 1913 zmanjšana za 36%.

Rim, 2. jan. AA. Italijansko časopisje obširno komentira Mussolinijevo novoletno poročilo Združenim državam ter naglašala veliko važnost tega dogodka

»Messagero« izjavlja, da je Mussolini hotel s svojim govorom demantirati tendenciozne vesti, ki so krožile o Italiji v inozemstvu ter pokazati odkritosrčno željo za mir. List končuje s pozivom, naj Združene države sodelujejo pri delu za obnovo Evrope, kakor so ji pomagale v svetovni vojni.

»Popolo di Roma« poudarja, da je Mussolini naglasil željo Italije, da se ohrani svetovni mir ter izvede razorožitev. List zaključuje, da so Združene države ter Italija pokazale svoje mirovne namene ter ponudile roko tudi drugim narodom za skupno delo za korist svetovnega pomena.

Rim, 2. jan. kk. Po uradnem poročilu se je italijanska vojna mornarica v l. 1930. povečala za 60.000 ton.

Velika rudarska stavka v Walesu

Vlada upa, da se bo spor kmalu poravnal

London, 2. jan. Na novega leta dan je Zveza premogovnih lastnikov v južnem Walesu proglasila izprtje 15.000 rudarjev.

Spor je izbruhnil takole: Rudarji južnovaleškega revirja delajo izmenjačoe se en teden 47 ur, drugi teden pa 40 ur. To znaša 87 ur vsakih 15 dni z desetimi delovnimi dnevi po 8 ur in eno soboto po 7 ur. Lastniki so pa pred kratkim izjavili, da ne morejo več vzdrževati tega urnika, ki je bil pred enim mesecem uveden po njihovi želji, razun če so delavci zadovoljni s tem, da sprejmejo občutno zmanjšanje meзде.

Delavska strokovna zveza je to odklonila in se obrnila na Narodni upravni svet, da izreče svoje mnenje, oziroma stavi posredovalen predlog. Spravni urad je predlagal kompromis, po katerem naj bi meзде ostale iste, delovni teden pa naj bi imel 5 delovnih dni po 7 ur 35 minut in en deloven dan, to je soboto 7 ur, ali pa 5 delovnih dni po 7 ur 40 minut in soboto 6 ur 40 minut.

Nato so lastniki izjavili, da avtoritete Spravnega sveta ne priznajo in so delavce postavili pred izbero: ali fiksni turnus 7 ur za delo pod zemljo in en delovni teden 48 ur za delo na površini. Ob enem se reducirajo meзде na 1/16. Če ne, se bodo delavci izprli.

Teh zahtev, ki so vsekakor eksorbitantne, Strokovna zveza ni sprejela in se je obrnila vdrugič na Narodni upravni svet, obenem pa pozvala vlado, da intervenira.

Pogajanja so se vnovič začela. Tajnik rudarske strokovne zveze Cooc se je prizadeval, da od lastnikov izposluje manj težke pogoje. Pogajanja, ki so se vršila v rudarskem ministru, so se pa na novega leta dan razbila. Napravil se je še zadnji poizkus pri tajništvu Zveze lastnikov, ki se je pa tudi izjalovil. Tajnik dr. Gibson je izjavil, da spričo stališča rudarjev lastnikom ne ostane drugega ko da proglasijo izprtje.

Izprtje se je nato tudi nemudoma proglasilo. Nato je Strokovna zveza rudarjev takoj telefonično vprašala lokalne zveze, ali so za solidarnetno stavko, ki naj bi se omejila na premogovno produkcijo.

Ker je prišel pozitiven odgovor, je danes generalna stavka premogovnega delavstva izbruhnila v celem južnem Walesu.

Vlada kljub temu upa, da se bo spor kmalu poravnal.

Dunajska vremenska napoved. Spremenljivo vreme. Začasno snežne vihre. Temperatura v nižinah blizu ničle. Na višinah pa snežni viharji. Močni zapadni do severozapadni vetrovi.

Zagrebska vremenska napoved. Povečini oblačno. Zmerna temperatura. Nestalno. Od časa do časa nenadoma padavine.

O nacionalizmu

Gospod Anton Bartulović je v 83. številki »Jugoslovenskega glasnika« napisal članek »Po prosveti k nacionalizmu« kateremu bi se po njegovem večjem delu ne dalo ničesar oporekati, ako bi ne bil pisec z neko politično ponatno vrinil v svoja razmišljanja opazko o »antinacionalnih tendencah romantizma katoliške cerkve«. Gospod Bartulović ima popolnoma prav, ako dokazuje, da pravi nacionalizem, katerega on naglašuje, nikakor ni zapreka za ustvarjanje obče človeške kulture, marveč jo je celó pospešuje. To je v ostalem tako znana stvar, da se sploh ni izplačalo napisati o njej nekoliko dolgočasno razpravo. Popolnoma brez potrebe in pa brez najmanjše stvarne podlage je vsekakor omenjena opomba o katolicizmu in polemika z njim. Gospod Bartulović bi lahko vedel, da pravega nacionalizma z etično podlago, o katerem on govori, sploh ne bi bilo, če ne bi bila baš katoliška cerkev s svojim naukom vesoljnega bratovstva vseh ljudi nacionalizmu tega etičnega fundamenta postavila! Katolicizem je šele Evropi dal in v njenih narodih utrdil pravi, vesoljni etični načelom odgovarjajoči, v skali kulturnih in moralnih vrednot pravilno uvršteni nacionalizem. Cerkev je setične principe, ki veljajo v odnosu človeka do človeka, privedla v življenje tudi z ozirom na medsebojne narodne odnose, gospod Bartulović, moderni lažni nacionalizem pa, ki ga vi očitvidno povzdiguje, kljub temu, da govori o pravem (Vi ju enostavno na tihem identifikujete!), je ustvaril za narode in za odnose med njimi čisto svojo, od etičnih principov, ki so vsaj do sedaj veljali za odnose človeka do človeka, popolnoma ločeno in njim čisto divergentno nacionalno »etikoz«, ki v resnici z etiko nima ničesar skupnega. Kajti sovraštvo, brezobzirna konkurenca in borba do pogina je popolnoma logična posledica absolutizacije nacionalnega principa. Ta absolutizacija pa je neizogibna, ako kdo katoliško pojmovanje nacionalizma imenuje »kosmopolitiško utopijo«, kakor to dela gospod Bartulović, ki na drugi strani »nacionalno mržnjo, ki prezira kulturna dobra drugih narodov« zavrača. Z eno besedo, v tozadnjih izjavah gosp. Bartulovića ni nobene logike in zato bi bilo boljše, če bi bil pisec po slavem Horacovem načelu z objavo teh svojih misli počakal tako dolgo, dokler se ne bi mu pojmi o pravem in nepravem nacionalizmu pa o odnosu med etičnimi in kulturnimi vrednotami, oziroma o njihovi nad- in podreditvi kolikortoliko razjasnil. Posebno pa gosp. Bartuloviću svetujemo, da prouči nekoliko katolicizem in kulturno zgodovino Evrope, dotlej pa bomo njegove članke o nacionalizmu lahko brez škode pogrešali.

Slike iz sovjetske Rusije

Moskva, decembra.

Nedelja je. Težka megla leži nad mestom in delavci si manjše roke vsled mraza ko hite na delo. Vojaške patrulje leno korakajo sem in tja, zavite v težke kožuhe in v škornjih iz klobočevine. Električna železnica ropeča kakor navadno. Sani drse veselo po zamrznjenem snegu in kakor vsako jutro, tako se tudi danes pričinja dan z običajnim koncertom fabriških sira.

Tretja adventna nedelja. Težki tovorni avtomobili hite mimo, a nenadno se ustavi promet. V Kitajskem Gorodu, središču trgovskega mesta so napravili prostor za povorko mladih ljudi, ki z golbo in glasnimi deklamacijami korakajo mimo. V predledkih nosijo ogromne napisе, ki oznanjajo, da so religijo pokopali in sprejeli novo socialistično vero. Vmes se čuje močan takt internacionalne. Ljudje se jim usvajajo na trotoar in smehljajo. Kaj naj bi sicer drugega storiš? Ves nastop je tako teatralno pripravljen, da ni mogoče ostati resen. Vendar mladina, ona misli resno. Stavki, čeprav so napisani le na ruščem kartonu, se vendar kakor trup utišnejo polagoma v marsikatero možgane in sejejo razdor v duše zatiranega naroda. Vidite! Mladina se pridružuje sprevidu, povorka se veča čimdalje koraka skozi mesto. Bojčje hodijo mimoidoči svoje pota in mislijo na božje.

Na Pokrovski ista slika in tako v vseh središčih in predmestjih sovjetske metropole. Zveza brezbožnikov demonstrira in spokopava Dete v jaslicah na »proletarske način. Koko izobilje fantazije in sredstev! Na trgih in križiščih cest se improvizirajo mali sestanki. Govornik postavi stojalo in stoji nanj, gestikulira, vpije in v kratkih stavkih dokazuje škodljivost religije, potem pa hvali novi brezbožni red, ki da se je obnesel. »Lakoto se torej tudi pripisuje na račun religije?« vpraša nek delavec iz mase. Govornik se obrne, motri motilca, potem na odvrne pokroviteljsko: »Le potni tovariši! Tudi lakota bo kmalu konec...« Zopet drugi glas: »Seveda, če bomo nehali dlatiti, potem glasovi! Toda besede preglašajo godba mlade čete, ki koraka mimo in prepeva: »Samo z bojem si moreš pridobiti pravico!...« Govornik se pridruži povorki in koraka z njo do prihodnjega trga, kjer bo pod spomenikom Marksa, Dantona ali Lenina znova pričel.

Na poti k Iljinki mora sprevid mimo neke cerkve. Pred vratmi se povorka ustavi, vodja dvigne roko in iz par sto grl se zasliši Credo brezbožnikov, ki udarja skozi pol zaprte cerkvene duri v božji hram: »V Boza ne verjem! Mlad 18-letnik skoči na stopnice v cerkven predvor in govori plamenčev govor o komunističnem božiču, ki je praznik dela in preropenja proletarijata. Povorka se nadaljuje in pešem se ponavlja, da si samo z bojem osvobodimo pravico. Iz nekega okna se skloni shujšana postava in zakliče z motnim glasom: Z bojem si ne pridobiš drugega, kakor kroglo! Nato pljune zaničljivo in zopet izgine...

Protibožniška kampanja se je pričela.

Vohunska afera v Soliji

Solija, 2. jan. AA. Po naročilu vojnega ministrstva vojno sodišče nadaljuje preiskavo v špijonski aferi znanega železniškega uradnika Andrejeva. Cilj preiskave je ugotoviti, ali niso v špijonski aferi sodelovali še drugi bolgarski častniki, posebno ubiti poročnik Marinopljski in poročnik Aleksijev. Vojno sodišče je zaslilo dozdaj okoli 120 prič. Večina častnikov pripada solijski in žustendilski posadki. Preiskava bo trajala še dalj časa, ker je potrebno zaslišati še okoli 130 prič.

Nastop druge internacionale

Belgijski socialistični minister Vandervelde napadel Francijo - Proti vojaški zvezi med Belgijo in Francijo - Odmev Vanderveldove izjave po svetu

Paris, 2. dec. »Populaire«, g'asilu ostrušje struje med francoskimi socialisti, ki predstavlja idejno obeležje Leon Bluma, objavlja izjavo bivšega belgijskega ministra Vandervelde, ki bo po svoji vsebini povzročila največjo senzacijo po celnem svetu. Pozabiti se ne sme, da pripada Vandervelde med najbolj vplivne voditelje druge socialistične internacionale in da je njegovo mnenje brzokone isto kakor organizacije same. V zadnjem delu svoje izjave se Vandervelde peča podrobno z vojaško pogodbo, ki sta jo l. 1919 sklenili Belgija in Francija, da preprečita obnovev kakšnega bodočega nemškega vpada v Francijo preko belgijskega ozemlja. Belgija je bila skoroda 100 let nevtralna in to je ni rešilo pred nemškim upadom l. 1914. Čutila se je prisiljena, da se brani z vojaškimi zvezami.

Vandervelde ugotavlja, da je opazil med širokimi plastimi belgijskih socialistov, ki so v ljubezni naklonjeni Franciji, izrezito gibanje proti vojaški zvezi. Ne glede na dejstvo, da Flamci niso nikdar bili navdušeni za te vrste zveze, se mora konstatirati, da je večina belgijskega naroda prebolela razočaranja svetovne voine in si želi sedaj zopet miru in mirnega razvoja izven vsakih vojaških kombinacij, ki bi jo lahko zapletle v nove vojne. Vandervelde priznava, da je bil on sam minister, ko se je ta pogodba podpisala. On ve, da v pogodbi ni ničesar, kar bi omejevalo

svobodo Belgije in da razna domnevanja, ki se med narodom širijo, čes, da je Belgija podvržena francoskemu generalnemu štabu, ne odgovarja o resnici. Zato ima pa on sedaj tem več pravice, da odkritosrčno pove svoje mnenje. On misli, da je francosko-belgijska vojaška zveza danes zastarala, osobito odkar se je podpisala lokarna pogodba, ki daje potrebne garancije za obstoj miru na zapadni strani Evrope. Več pa Belgija ne potrebuje. Če bi obe državi to lojalno priznali, bi svetovni pokret za vzdrževanje miru zadobil nove spodbude. Ta zveza ima svojo ostrino obrneno proti eni gotovi državi. Vandervelde se vprašuje, če bi vendarle ne bilo boljše, ako bi se ta ostrina odbila za vselej in če bi obe vladi sklenili, da pogodba ni več veljavna.

Tukajšnje dnevno časopisje seveda posveča nepričakovanemu izpadu belgijskega socialističnega poklona ter poudarja, da je nemara samo uvod k strni olozivi druge internacionale proti mirovnim pogodbam. Listi, kakor »Echo de Paris«, »Ami du Peuple«, »Le Temps« in drugi so mnenja, da se je posrečilo nemškimi socialistom pridobiti drugo internacionalo za nemške težnje po reviziji mirovnih pogodb. Vandervelde pa da je bil pozvan, da odpre ogenj proti versškemu miru v imenu internacionale. Javno mnenje se vprašuje, piše »Ami du Peuple«, kaj bo na tako izzivanje odgovorila Steegova vlada in če bo zu-

nanji minister Briand položil še pogodbo z Belgijo na oltar svoje konfuzne Panevrope. »Intransigent« vprašuje kaj bodo rekli češkoslovaški tovariši socialisti Vandervelde na tak napad na obrambno zidovje, s katerim sta si Francija in Belgija hoteli zavarovati mirno bodočnost.

Newyork, 2. dec. (UP) Ameriški časopisje pozdravlja predlog ministra Vandervelde, naj se ukinejo vse vojaške konvencije, začeti s francosko-belgijsko. »Chicago Tribune« piše, da oboje velika nevarnost, da se Evropa ne razdeli v dva velika oborožena tabora. Vanderveldov predlog se mora pozdraviti s pristranskim veseljem, ker je to prvi resen poskus uveljaviti mirovne tendence. Če so za mir potrebne žrtve, potem se morajo doprinesti.

München, 2. jan. m. Po ceji Nemčiji se komentirajo zahteve ministra Vandervelde, da se prekliche vojaški pakt med Francijo in Belgijo. Politični krogi, ki so najbolj prizadeti, priznavajo, da se je vendarle začelo daniti in da se je v taboru bivših sovražnikov našla oseba, ki začemja razumevati nemško miselnost. Nemčija ne zahteva nič nemogočega, toda ona bi vsaj rada videla in vedela, če jo smatrajo ostali narodi za enakopraven narod. Samo na ta način se ji bo moglo dokazati, piše »Germania«, da je njena vera v lokarna pogodbe in v Društvo narodov bila in je še opravičena.

Umor policijskega detektiva

V Zagrebu je bil ubit od neznancev Josip Stelek

Zagreb, 2. jan. AA. Uprava policije je izdala nocoj sledeči komunik: 1. januarja t. l. popoldne je bil policijski detektiv Stelek Josip pozvan kot gost h gospej Mariji Mocnaj v Račičevi ulici 7a, kamor je odšel tudi v službenih zadevah z vednostjo svojih tovarišev. Istočasno je prišel tja kot gost Ilić Radomir, po poklicu trgovski pomočnik. Za časa zabave je prišlo okoli 15 po izjavi Ilića Radomira do prepira med njim in detektivom Stelekom Josipom. Med preprirom je opazil v sobi sekuro, jo zagrabil in udaril z njo Steleka večkrat po glavi, tako da je slednji težko ranjen padel takoj v nezavest. To poročilo Ilića Dragomira po dose-

danji preiskavi ne odgovarja pravemu stanju stvari. Stelek je bil takoj od reševalnega društva prepeljan v Zakladno bolnico, kjer je še isti večer umrl. Ilić je takoj pobegnil, vendar se je 2. januarja dopoldne sam prijavil državnemu tožniku, kjer je vse dejanje priznal. Ilić je rojen l. 1904 v Čaku, srež isti, pristojno istotam, po poklicu trgovski pomočnik. Stelek zapušta vdovo in enega nepreskrbljenega otroka. 2. januarja je bila izvršena obdukcija trupla. Ugotovljeno je bilo, da je bila lobanja od udarcev sekire na več krajih razklana, radi česar je nastopila smrt. — Dr. Bedeković, upravnik policije s. r.

Gibanje brezposelnosti

Belgrad, 2. januarja. AA. Gibanje brezposelnosti v novembru 1930. Iz preteklega meseca je ostalo prijavljenih nezaposlenih delavcev 4.887 moških in 1.722 žensk, skupno 6.609. V novembru se je na novo prijavilo za delo 8401 moških in 1688 žensk, skupno 10.092. Ponedelja dela je ostalo iz prejšnjega meseca za 752 moških in 217 žensk, skupno 969. Ponedelja dela je bilo v novembru za 2322 moških in 1092 žensk, skupno 3414. Izvršenih posredovanj je bilo za 1982 moških in 919 žensk, skupno 2901. V toku novembra je bilo zaposlenih 5816 mo-

ških in 935 žensk, skupno 6751. Na koncu meseca je ostalo brezposelnih 5695 moških in 1526 žensk, skupaj 7219. Razmerje med številom prijavljenih delavcev in ponudb dela je bilo 25,92%. Razmerje med številom prijavljenih delavcev in izvršenim posredovanjem je bilo 17,16%. Razmerje med ponudbo in izvršenim posredovanjem je bilo 66,23%. Izlansh pobor je bilo 16.567,75 Din, v materijalu 22.345 Din, cenejših vozniš listkov izdanih 4538 komadov v vrednosti 256.347,60 Din.

Težkoče indijske konference

Nesoglasja med muslimani in hindujci glede razdelitve volivnih okrajev

London, 2. jan. AA. Sročil se je vršila važna seja manjšinskega pododpora indijske konference. Glavna težkoča na indijski konferenci je spor med muslimani in hindujci. Muslimani zahtevajo posebne volivne okraje, dočim so hindujci za enotna volivna okrožja. Sir Himalar Satalvad je pozval obe stranki, naj se pomirita v korist celokupne Indije. Govornik je nadalje zahteval, naj se na zakonit način določijo pravice ver in verskega pouka. Govornik je nadalje izrazil mnenje, da bi skupna volivna okrožja najbolje izgradila enoten indijski narod. V tem primeru je pripravljen priznati muslimanom pravico, da se jim zagotovi v prihodnji indijski zbor-

nici primerno število poslanskih mest. Če pa bodo muslimani vztrajali pri ločenih volivnih okrožjih, ne preostaja drugega, kot da se jim to tudi prizna.

Ministrski predsednik MacDonald, ki je predsedoval seji je pozval delegate, naj poravnajo svoje medsebojne spore. Glede manjšinske zaščite je MacDonald dejal, da ni vredno pripraviti se o tej zadevi, ker bo to vprašanje že itak uredil angleški parlament. Nadalje je pozval delegate, naj se o tem vprašanju sporazumejo pred prihodnjo sejo pododpora, ki bo v turek. Kakor poročajo, se počuti Aga Khan, ki leži bolan v Parizu, bolje in bo dopel v London pred prihodnjo sejo.

Silni viharji in izbruh podmorskega vulkana

Katastrofa neurja v Sredozemlju, Atlantskem oceanu in Pacifiku

Paris, 2. januarja. Zadnji dan minulega leta zaznamuje kronika skoro na vseh morjih silne viharje. Na Atlantskem oceanu je povzročil vihar naravnost ogromno škodo v francoskih lukah Saint Nazaire, Arcachon in La Rochelle. Vihar je zalotil številne ribiške barke in jih potopil. Ladja »Saint Jean« je dospela v luko Boulogne s popolnoma raztrganim jadrinom, dva moža pa je bil ogromen val potegnil s seboj v globino.

V Arcachonu je ribiška jadrnica zadela v vajobran, pri čemer sta dva moža posadke utonila. Vihar je poškodoval tudi mnoge ladje, zadržane v luki Saint Nazaire.

Hudo škodo je prizadel vihar tudi marsejski luki. Trije podmorski kabli, ki vežejo Marseille z Alžirom, so bili v alžirski luki tako poškodovani, da je zveza po njih prekinjena.

Kakor da bi morski vihar ne zadostoval, je strahovit ciklon povzročil težko škodo po vseh okrajih Francije. V okrajih Vitre in Rennes je vihar popolnoma razdeljal tri velika veleposesniška posestva. Pri tej priliki so razvaline pokopale pod seboj zakonski par Goyllon.

Tudi v okraju Limouge je ciklon povzročil veliko škodo. Vse francoske reke so hudo narasle in grozilo poplavitvi deželo.

V gaskonskem zalivu je vihar zalotil grški parnik »Teodor Bulgaris«, ki se je potopil, medtem, ko se je angleškemu parniku »Podkralj Indijske poarečilo, da je rešil posadko grške ladje.

Strahovita katastrofa je zadela tudi obal Pacifiškega oceana in sicer počeni od otokov severne Avstralije na zapadu do čilenske obale na vzhodu v dolžini celih 15.000 milj.

To je bilo namreč ogromno vzvalovljenje morja, povzročeno po vulkaničnem podmorskem po-

tresu. Ta tajinstveni in nenavadni fenomen je razburil vse obrežno prebivalstvo zapadne Avstralije in čilenske obali.

Luške oblasti na severni obali republike Čile so opozorile prebivalstvo, naj ne uporablja morske vode, v kateri je analiza pokazala navzočnost velike množine animaličnih substanc.

Zdi se, da je podmorski potres povzročil pogin milijard in milijard rib. Obenem se registrira vzdolž cele obale čiliske republike nenavaden val toplote. Radiotelegrafično sporočilo, ki ga je poslal neki parnik in ki ga je sprejela neka postaja Nove Gvineje, daje predstavo ogromne škode, ki jo je ta potres povzročil. Radiotelegram pravi, da se je potres začel že 21. decembra; ogromni val vode, visok 8 metrov, se je razlil na otok Awinn in je razušil vse hiše ter splavil s seboj ljudi in žlino. Rešili so se le nekateri domačinski dečki, ki so splezali na visoka palmova drevesa.

Vihar je razsajal tudi v Tirenem morju, na katerem so je potopila jadrnica »Giuseppe Novis«, katere mostvo se je rešilo na kopno.

Splošno mnenje je, da se je sredi Pacifiškega oceana dvignil podmorski vulkan.

Smrt bolgarskega atentatorja

Sofija, 2. jan. AA. Listi poročajo, da je umrl v Berlinu bivši študent Abadžijev, organizator atentata v cerkvi sv. Nedelje. Abadžijev je bil za časa atentata študent sovjetske svobodne univerze. Abadžijev je pobegnil po atentatu iz Bolgarije v Rusijo. Boljševiki so ga za njegov čin nagradili z visokim položajem v Berlinu, kjer je živel pod nepričnim imenom. Njegovo telo je bilo upepeljeno.

Hud smrtni boj maršala Joffra

Paris, 2. jan. kk. Hud smrtni boj maršala Joffra še ni končan. Od večerj dopoldne ob 11 leži bolnik popolnoma negibno v nezavesti, podobni smrti, ki jo je tu in tam premagal in se gibal, ne da bi pri tem odprl oči ali govoril. Srce deluje slabo. Bolnik izgleda mirno brez znakov bolečin. V tem napol nezavestnem slabem stanju ni bilo do davi ob 6 nobene najmanjše spremembe. Zdravniki izjavljajo, da konec lahko nastopi momentano ali pa da boj lahko traja še ure in ure. — Nasprotno pa je Poincare že dosti prilično ozdravel. Sicer niso pripustili k njemu številnih novoletnih vojščikov, njegova soproga pa je izjavila, da že več ur na dan zapuša poseljo in da na naslonjalu čita časopise in knjige.

Paris, 2. jan. AA. Danes opoldne je bil izdan bilten o stanju maršala Joffra. Njegovo stanje je etacijarno. Ugledna oseba iz Joffrove okolice je izjavila, da agonija traja lahko še nekoliko ur.

Dr. Curtius hoče imeti svobodne roke

Berlin, 2. jan. kk. Angleški zunanji minister Henderson je ugodil želji nemškega zunanjega ministra dr. Curtiusa, da medsebojno zamenjata predsedstvo pri januarskem zasedanju Sveta Društva narodov. Dr. Curtius bo prevzel predsedstvo šele na majskega zasedanju, ker ni hotel nastopiti pri razpravi o nemški pritožbi proti poljskemu terorju napram nemški manjšini kot predsednik Sveta in obenem kot tožitelj.

Beg od Bethlena

Budimpešta, 2. januarja. AA. MTI poroča, da je stranka malih gospodarjev, ki šteje 80 poslancev in ki je dozljaj podpirala vlado, imela večerj sejo, na kateri je predsednik stranke grof Janoš Zichy izjavil, da bo stranka zavzela eventualno proti vladi opozicijsko stališče, če bo vlada vztrajala na dosedanem gospodarskem programu. Stranka zahteva, da vlada sprejme njen zmerni in realni gospodarski program. Stranka bo delala za državo, če bo to potrebno, tudi v opoziciji.

Revolucije, revolucije...

Newyork, 2. jan. kk. Iz Paname se poroča, da je v noči od četrtka na petek skupina mladih revolucionarjev pod vodstvom panamskega odvjetnika dr. Harmodio Ariasa strmoglavila vlado predsednika Arosemena. Prišlo je do bitke, v kateri so revolucionarji imeli 8 mrtvih in zavzeli predsedniškovo palačo ter poslopje glavne policije, ki v državi Panama nadomestuje vojaštvo. Izklicali so vlado pod predsedstvom dr. Ariasa. Ameriška vlada je poslala tovorni avtomobil z ameriški vojniki kanalske cone, da varujejo ameriško poslanstvo. Pričakuje se nadaljnjih nastopov čet.

Newyork, 2. jan. kk. Predsednik Arosemena je bil ujet, ne da bi bil ranen, in ga sedaj strážijo v predsedniškovi palači. Izrečno se brani, odstopti. Ameriški poslanik v Panami Davis je danes popoldne začel razgovore z revolucionarnim predsednikom Ariasom. Pri nekih poučljivih bojih je bil težko ranjen tudi dopisnik lista »Newyork Sun«, ki se je nahajal med gledalci.

Belgrajske vesti

Belgrad, 2. jan. l. Za časno predmetno učiteljico v Ljubljani je postavljena Valentina Koh. Za suplenta je pa imenovan Janko Juranić.

Belgrad, 2. jan. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra za finance in po zaslišanju predsednika ministrskega sveta podpisal in podpisal zakon o izpremembi § 29. zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih.

Belgrad, 2. jan. 2. Na predlog finančnega ministra je kralj podpisal zakon, s katerim se veljavnost gostastvine podaljša za eno leto do leta 1932.

Belgrad, 2. jan. m. Minister za gozdarstvo in rudarstvo je odredil, da se revidirajo dose-danje koncesije in izključne pravice v rudarstvu. Koncesije in izključne pravice se bodo dale tistim, ki izvršujejo rudarstvo, odvzele pa tistim, ki tega doglednem času ne bodo storiili.

Naš novi divizijonar

Ljubljana, 2. januarja.

Nocoj ob 8 je prišel v Ljubljano z belgrajskim brzovlakom novi poveljnik dravske divizije general Ilić. Z njim sta dospeli v Ljubljano tudi njegova gospa in pa hčerka.

Na kolodvoru je novega poveljnika pričakovalo več višjih ljubljanskih častnikov z mestnim poveljnikom, generalom Dragomirjem Popovičem na čelu. Dalje so bili prisotni pri sprejemu: načelnik divizijskega štaba polkovnik Teodor Miličević, njegov pomočnik podpolkovnik Sokolovič, polkovnik Nedeljkovič, podpolkovnik Jaklič, poveljnik stana štaba kapetan I. razr. Gjuranič in kapetan Stanojevič.

Brigadni general Popovič je novemu poveljniku na kratko reportiral, nakar se je general Ilić odpeljal s sorogo in hčerko v hotel »Unione«, kjer bo prenočil.

Novi poveljnik dravske divizijske oblasti g. general Bogoljub Ilić je eden najuglednejših generalov naše vojske, ki se je ves čas bojev za osvoboditve in zedinjenje nahajal na fronti. Rodil se je l. 1881 v Požarevcu. Po končanih šestih razredih srednje šole je vstopil v nižjo šolo vojne akademije, ki jo je zapustil l. 1900 kot podporočnik. Višjo vojno akademijo je končal l. 1905. L. 1910 se je začel pripravljati za generalštabno stroko. L. 1912 je sodeloval v balkanski vojni pri štabu III. armade. V srbsko-bolgarski vojni je bil načelnik dobrovoljskega oddelka. L. 1914 je bil g. general premeščen v generalštabno stroko in določen za pomočnika načelniku generalnega štaba kosovske armadne oblasti.

V svetovni vojni je g. divizijonar sodeloval v najtežjih borbah. Bil je načelnik štaba južnega krajskega oddelka. Na Krfu je bil g. divizijonar imenovan za načelnika štaba konjeniške divizije. L. 1916 je sodeloval s konjeniško divizijo v bitkah pri Bitolju. Koncem istega leta je bil premeščen za načelnika štaba vardarske divizije, ki so jo kasneje spremenili v jugoslovansko divizijo. V vseh bojih se je odlikoval z izredno hrabrostjo in bistrostjo.

Koncem l. 1919 je bil štab jugoslovanske divizije premeščen na Cetinje, kjer bi imel formirati zetsko divizijsko oblast. L. 1920 je bil g. divizijonar imenovan za pomočnika načelnika štaba potiske divizijske oblasti v Subotici. L. 1921 je bil premeščen za pomočnika načelnika štaba II. armadne oblasti v Sarajevu. Koncem istega leta so ga premeštili v Skoplje za načelnika štaba III. armadne oblasti. L. 1923 je bil postavljen za poveljnika 21. češkoslovaškega pešpolka. Koncem istega leta je bil imenovan za načelnika štaba I. armadne oblasti v Novem Sadu. L. 1924 je bil g. divizijonar poslan na Češkoslovaško, kjer je ostal v tamkajšnji armadi sedem mesecev. Po vrnitvi v domovino je bil pridružen glavnemu generalštabu. L. 1925 je bil postavljen za načelnika štaba novoformirane V. armadne oblasti v Nišu. L. 1928 je prišel g. Ilić v Zagreb za poveljnika I. konjeniške divizije. Od l. 1923 je deloval g. general tudi kot član naše komisije za ureditev mejnih vprašanj z Bolgarijo.

Novoletna nagrada delavstvu

Posnemanja vredno.

Rimske toplice, 1. jan.

Kakor izvemo od strani delavstva v tovarni za podjetnike in druge lesene izdelke na Gračnici, je ob starem letu vodstvo tovarne vsem delavcem in predelavcem, kateri so že nad deset let v službi pri podjetju, podelilo nagrado. In sicer so prejeli en predelavec 1000 Din, drugi delavci pa po 500 Din. S takim ravnanjem si podjetje ustvarja zadovoljnejše in bolj zvesto delavstvo. Podjetju izrekamo v imenu delavstva zahvalo, za čisto, da se to tudi drugod posnema.

Ce se otroci igrajo s sekiro

M. Sobota, 1. januarja.

Včeraj so v tukajšnji bolnišnici pripeljali ranjenega fantka, ki je postal žrtev neprevidne otroške igre s sekiro.

Ranjenec in še dva druga fantka so na dvorišču opazili moža, ki je cepil drva. To delo se jim je zelo dopadlo. Zazleli so si, da bi ga tudi oni mogli opravljati. Iskali so priliko, da bi prišli do sekire. Nekaj časa so morali čakati, potem pa se je vse izpolnilo, kar so si želeli. Dobili so sekiro. Zmagoslavno so se podali z njo k drvam. Kmalu se je začelo veselo delo. Eden je prinašal odžagane kose, drugi je vihtel sekiro nad glavo, naš znanec pa je držal kose, da niso odskakovali, ko je drugi zasekal vanje sekiro. Vsi so bili zadovoljni, toda veselja je bilo kmalu konec. Nesreča je hotela, da je sekira naenkrat zgrešila svojo smer in se ni zasekala v hlod, marveč v fantkovo roko. Zaslísal se je obupen krik. Ranjenec je začel bridko jokati. Ostala fantka sta stala kakor pribita. Pogled na ranjeno roko, ki je bila vsa v krvi, ju je napolnil z grozo.

Jož je privabil na kraj nesreče domače. Pogled na roko je tudi nje pretresel. Ko so videli, kaj se je zgodilo, so fantku za silo zavezali rano, potem pa so ga takoj spravili v bolnišnico, kjer bo moral precej dolgo nositi posledice nesrečne igre s sekiro.

Čudovita prikazen v Kanfanaru

Kaj pravijo priče

Trst, 2. jan. »Piccolo« poroča: Vtis čudežnega videnja Zveličarjevega obraza v stolnici v Kanfanaru v Istri, o katerem smo poročali v novoletni številki, traja z nezmanjšano močjo dalje. Na zadnji dan leta se je v stolnici, ki je posvečena patronu sv. Silvestru, zbrala ogromna množica ljudstva iz mesteca in okolice, med njimi seveda tudi veliko nevernih. Sv. obhajila so ta dan bila tako tako številna, kakor nikoli prej. Župnik Don Zelco pripoveduje videnje takole:

»Ko sem se med litanijami (ne med polnočnico, kakor smo prvotno pomotoma poročali, kajti izredni dogodek se je zgodil med večernicami na sv. večer) ozrl na monštranco, sem namesto hostije videl obraz Zveličarja. Bil sem tako presenečen, da nikakor nisem verjel svojim očem. Mar sem imel mistično halucinacijo? Ali pa je bila to igra med lučmi sveč in žarenjem električnih žarnic? Snel sem očala in jih s tresočo roko obrisal pa se vnovič ozrl na monštranco. Res vizija je bila živa in realna, obraz Zveličarja se je odražal od srebrnih žarkov monštrance, obdan od trnjeve krone okrog las, ki so obmejevali žalostno lice, na katerem so se rdeče dvigale z beline srače krvi, in Zveličar, obračajoč oči in gibajoč obraz, se mi je zdel, kakor da hoče izstopiti iz monštrance. Moj pogled se je popolnoma stopil s sladkim pogledom Zveličarjevim, tako, da me je vsega prevzela nepopisna gjenjenost.

Tedaj sem se obrnil na klerika Stepančiča, ki študira v koperskem bogoslovju, ki mi je asistiral. »Ali vidiš monštranco?« sem ga vprašal. Klerik je nato z menoj vred pogledal in tudi videl sveti obraz, ki se je ostro razločeval med dimom kadila, medtem ko so se s kora glasile naprej večernice. Med tem se je bil tudi klerik Burič zagledal v monštranco, jaz sem ga pa vprašal, kaj vidi. »Oh,« je dejal, »srača, ki premika oči in glavo!« Očividno je mladenič v prvem hipu imel lase, obdane s trnjevo krono, za neke vrste kapuco. Istočasno je tudi mali Hugo Uttini, ki je ministriral, imel isto videnje.

Nato so stopili iz klopi kora cerkovnik Stefan Burič in ključar Karel Kolica, katera sem bil poklical z mišom glave. Tudi ona dva sta videla obraz Zveličarja. Tako je čudežna vizija trajala še ves čas, ko sem pel Tantum ergo.

Ko sem šel po stopnicah, da podam z monštranco blagoslov, je moja gjenjenost dosegla višek: mistični obraz je slej ko prej bil obrnjen proti vernikom. Napravil sem genufleksijo, dvignil roki napram monštranci in jo prijel — kar obraz Kristusa izgine.

S tresočima rokama sem podelil blagoslov. S pomočjo ure sem konstatiral, da je videnje trajalo 15 minut. Med tem pa sem opazil, da so tudi verniki bili čisto presenečeni in prevzeti. Čudežno vizijo so bili namreč istočasno kakor jaz videli postajenačelnik Malaroda, g. Fiorentin in 18 letni mesarski pomočnik Andrej Deltreppo.

Deltreppo je vizijo tudi natančno opisal. Bil je blizu oltarja na desni strani blizu zakristijskih vrat in je mesto hostije zapazil človeški obraz. Ker je zelo kritičen, je bil uverjen, da se moti, pri napetšem gledanju pa je moral konstatirati, da res vidi obraz, ter je bil zelo pretresen. Istotako je človeški obraz videla g. Fiorentin, ki se je nahajala v prvih klopeh. Postajenačelnik Malaroda pa je imel zelo natančno vizijo. Klečal je na enem kolenu pri prvih klopeh na levi. Naenkrat med litanijami, ko je obrnil oči k oltarju, je videl v hostiji monštrance obraz Zveličarja. Instinktivno je zdaj pripognil tudi drugo koleno in nepremično zrl v prikazen. Čeprav je bil zelo pretresen, je mislil, da ima navadno halucinacijo. Razlagal si je to tako, da je sji luči deformiral črke IHS, vtisnjene v hostijo. Mislil je celo, da bi mogla biti hostija taka, v kateri je vtisnjena podoba Kristusovega obraza. Toda kmalu se je moral prepričati, da vidi razločen, plastično izstopajoč obraz s krvavimi sragami in popolnoma živ.

Malaroda je takoj po blagoslovu tekkel k vratom zakristije in vprašal župnika, klerika, ministranta, cerkovnika in ključarja, ali so tudi videli Zveličarjev obraz. »Kaj, ali ste tudi vi videli?« so mu ti prepadeni odgovorili. V tem pa so bili pribitli tudi drugi, ki so imeli isto vizijo. Priče so sami resni in zdravi ljudje najboljšega slovesa. Eden izmed njih, stavbenik Ivan Turcini, se je nahajal blizu vrat.

Ljudstvo roma k cerkvi, škof Pederzoli pa je velel hostijo shraniti. Preiskovalni proces se je začel.

Sporazum med delom in kapitalom

Kakšen sporazum je sklenila KID na Jesenicah s svojimi delavci

Jesenice, 1. januarja.

Dne 31. decembra je bil med vodstvom KID in delavstvom sklenjen naslednji sporazum o praznikih in plačevanju dela ob nedeljah in praznikih:

Kranjska industrijska družba na Jesenicah, ki jo zastopata g. generalni ravnatelj Karel Noot in tehnični ravnatelj g. ing. Leo Dostal in sledeče organizacije, zastopajoče delavstvo, ki je zaposleno v družbinih obratih na Jesenicah, Javorniku in Dobravi, in sicer: Savez metalških radnika Jugoslavije, ki ga zastopata Blagoje Bračinac, centralni tajnik, ter Jurij Jeram; Jugoslovanska strokovna zveza, ki jo zastopa Josip Rozman, centralni tajnik, in Narodno-strokovna zveza, ki jo zastopa Vladimir Kravos, centralni tajnik, so sklenile danes sledeči sporazum:

Cl. 1. Za obrate KID na Jesenicah, Javorniku in Dobravi veljajo od 1. januarja 1931 dalje sledeči prazniki: 1. Novo leto, 2. praznik sv. Jožefa, 3. velikonočni ponedeljek, 4. praznik sv. Rešnjega Telesa, 5. Vsi sveti, 6. prvi december, 7. prvi božični praznik.

Ti dnevi veljajo kot prazniki v tem smislu, da je obratovanje te dneve omejeno na obseg, ki je po delovnem redu določen za nedelje, in da se delo, izvršeno ob teh dneh, plačuje z enakim pribitkom kakor nedeljsko delo. Prvi maj velja istotako kot praznik v smislu tega člena, vendar se za delo, ki bi se na ta dan moralo vršiti, ne plačuje noben pribitek.

Cl. 2. Ostali prazniki, cerkveni, državni, narodni in drugi, veljajo v pogledu obratovanja in plačila kot običajni delovni dnevi, s to omejitvijo, da določajo obseg obratovanja za te praznike obratna vodstva, pri čemer upoštevajo po možnosti eventualne želje delavstva, pribitek kakor za nedeljsko delo, se pa za dela, ki se morajo ob takih praznikih vršiti, ne plačuje.

Cl. 3. Za delo ob nedeljah se plačuje pribitek v višini, ki jo določa zakon za čezčasno delo t. j. sedaj 50%, toda samo tedaj, ako se z nedeljskim delom podaljša delovni čas nad 48 ur na teden, ali 8 ur na dan. Za delo ob praznikih, določenih v drugem odstavku čl. 1, se plačuje pribitek v isti višini, ne glede na to, ali je z delom na dotični praznik delovni čas podaljšan ali ne.

Za nedeljo se smatra da je delovni čas tudi tedaj nad 48 ur na teden podaljšan, ako je dotični delavec med tednom brez lastne krivde bil zadržan, da ni utegnil delati, pa ni dobil od podjetja nobenega plačila po § 1154b občega državljskega zakonika.

Cl. 4. Za produktivno delo se bo v bodoče načeloma uvedel zaslužek po akordu, kjerkoli bo to mogoče, v Martinarni pa v vsakem primeru že z veljavnostjo od 1. januarja 1931 dalje, na ta način bo podjetje dalo delavstvu priliko, da z večjimi storitvami doseže večji zaslužek.

Cl. 5. Ta sporazum ima značaj kolektivne pogodbe in velja za vse delavce, zaposlene v družbinih obratih dne 31. decembra 1930, kakor tudi za vse one delavce, ki bodo sprejeti na delo po tem dnevu.

Cl. 6. Sporazum ostane v veljavi do odpovedi, ki jo lahko podata Kranjska Industrijska Družba, ali pa Savez metalških radnika Jugoslavije v pri-

poročenem dopisu na naslov drugega pogodbenika. Učinek odpovedi je ta, da se s prvim dnevom kolektivnega meseca, sledečega podani odpovedi, ako ne bi prišlo do novega sporazuma, tudi v čl. 1 imenovani prazniki pričnejo smatrati kot običajni delovni dnevi in da sploh prenehajo vse obveznosti družbe iz tega sporazuma, kolikor presegajo obveznosti, ki jih določa zakon.

Cl. 7. Vse podrobnosti dosedanjega kolektivno-pogodbenega razmerja med Kranjsko industrijsko družbo in njenim delavstvom ostanejo, kolikor niso s tem sporazumom spremenjene, tudi nadalje še v veljavi, vendar ne kot pogodbene obveznosti. Jesenice, dne 31. decembra 1930.

Podpisi: Carl Noot, Dostal. — J. Kopač za delavsko zbornico; Blag. Bračinac, Juri Jeram, Rozman Jože, Kravos Vladimir.

Iz tega pogodbe lahko vsak sklepa, kakšna bodo šele nadaljnja pogajanja med KID in strokovnimi organizacijami. Se ena taka pogodba, pa ne bo ostal noben praznik več, tudi teh sedem se bo polastil kapital. Sv. Trije kralji, Vnebohod, Veliki Šmaren, da celo sv. Peter in Pavel, ko je na Savi ta dan velik sejem, se ne bo več praznoval, pač pa se bo »drla« tovarniška sirena kot vse druge navadne delovne dni. A tudi teh sedem praznikov družba lahko odpove, kakor stoji v čl. 6. pogodbe in more celo sam božič smatrati za delovni dan.

S pogajanjmi prično v nekaj dneh, ko družba predloži zastopnikom delavstva nov delovni red.

Nomeščenci KID so prejeli od družbe za novoletni dar trinajsto plačo, delavstvo pa navedeni sporazum.

Smučarji!

Smuka na »Mrzlem studencu« je krasna, snega dosti, temperatura —5 do —10 in to v svežem planinskem zraku pod »Triglavom«. Za kurjenje sobe in dobro hrano je preskrbljeno

v planinski restavraciji gosp. ZAJCA zato ne zamudite lepe prilike, da preživite par lepih dni v planinskem smučkem rajju.

Ogenj na Jesenicah

Jesenice, 1. januarja.

Ze ob četrta na 4 zjutraj je tovarniška sirena budila Jeseničane in Javorničane iz težkega spanca, naj hite bližnjemu na pomoč. Na Dobravi je namreč gorelo. Vnel se je skedenj g. Füllerja, poleg nekdanjega hotela »Stol«. Zgorelo je precej sena, vendar pa nevarnosti zaradi obilnega snega za druge objekte ni bilo. Požarne brambе, ki so prišle na pomoč, so našle že vse pogašeno. Kdo je zažgal, doslej ni bilo mogoče dognati. Sumijo, da je bilo podtaknjeno.

Zoper bolezní v ledjih

rabite SLOAN-OV LINIMENT
Zakaj bi trpeli neznosne bolečine, ko se jih lahko iznebite z nekoliko SLOAN-OVEGA LINIMENTA! SLOAN-A ni treba vtirati, ker sam prodira v kožo, ogreva in pomirja bolna mesta preganjajoč bolečine. Imejte vedno po eno steklenico v rezervi. Uporabljajte enostavno. Ne maže kože.

Uporabljajte SLOAN zoper revmatizem, išias, bolečine v ledjih, ledvične bolezni, izvinjenja in kontuzije ter zoper mišične bolezni vseh vrst.

SLOAN-ov LINIMENT
preganja bolečine

Dobiva se v vseh LEKARNAH in DROGERIJAH

so najlažji pot, po katerem prihajajo bolezenske klice v naše telo. Peve izgube hrupav glas, nahod in prehlad, če jemljejo okusne Anacot-pastilje dr. Wandlerja. Dobivajo se v vseh lekarnah. Cena malega zavoja Din 8.—, velikega zavoja Din 15.—

Rudarji v Ljubljani

Na novega leta dan se je pripeljalo iz Hrastnika v Ljubljano 12 rudarjev v črnih rudarskih uniformah. Ob 9 in 11 so nastopili s prižganimi jamskimi svetilkami v cerkvi sv. Petra pri pridliži g. prof. Pavliča, Pridliža in navzočnost teh mož iz črnih globlin je napravila globok vtis na vernike, ki so sklenili v svojih sreih, da bodo radi prispevali mlodare za delavsko cerkev v Hrastniku. Enako pridigo je imel dne 28. decembra prejšnjega leta v stolnici hrastniški vikar g. Al. Zalar. (V nedeljo, 4. t. m., bo ob 9 rudarska pridiga v frančiškanski cerkvi).

Dne 2. januarja so rudarji sami in v spremstvu gg. Pavliča in Zalarja pobirali od hiše do hiše po Ljubljani in okolici mlodare za cerkev. Nabiratelji so našli pri prevz. g. knezoškofu, pri g. banu, g. županu in pri glavnem ravnateljstvu Trboveljske družbe, katerim so se skupno poklonili, toplo razumevanje za delavske zadeve ter nabrali že prvi dan precejšnjo vsoto. Priporočajo se še v nadaljnjih dneh naklonjenosti ljubljanskih meščanov, pri katerih bodo rudarji žuljavih rok trkali na vrata za svojo prepotrebno cerkev.

Odrasli in otroci

se zelo uspešno zdravijo za tiščanje in osveženje krvi s »FIGOLOM«.

Dobiva se v vsaki lekarni, po pošti pa ga razpošilja proizvajalec: Lekarna Dr. Semelič, Dubrovnik 2/44, 3 stekl. s poštnino 105 Din, 8 steklenic 245 Din 1 steklenica 40 Din.

Prebrisana goljufica prijeta

Ljubljana, 2. jan.

Ljubljanski trgovci so te dni med prazniki pošteno nasadili neki goljufici, ki je izvajala iz njih blago s prav preprostim, vendar pa originalnim trikom. Kar na lepem se je oglašal v najimennejših ljubljanskih trgovinah telefonski zvonček in sledil je nato ta-le običajni razgovor:

»Halo, tukaj N. N., žena industrijca (sledilo je ponavadi ime znane industrijske družine). Imate kako lepo blago za mojega moža?«

Trgovski pomočnik v trgovini se je takoj, ko je slišal to ugledno ime, pričel kar po telefonu priklanjati in skoro butati z glavo ob pult:

»Klanjam se, klanjam se, milostjiva, moj poklon. S čim smem postreči milostjivi? V veliko čast mi je...«

»Potrebujem lepo blago za salonsko obleko, ampak le najfinejšo kvalitete!«

»Seveda, le najfinejšo, kako pa!«

»Kdaj pa smem poslati blago?«

»Pošljem svojo služkinjo, kar pripravite blago.«

Trgovski pomočnik je hitel striči blago in podlogo, in ko je »služkinja« prišla, jo je že čakal velik zavoj najfinejšega blaga.

Po nekaj dnevih pa dobi omenjeni industrijec pismo s saldiranim računom. Industrijec se začudi, kako je to mogoče, saj niti on niti njegova žena nista naročila nobenega blaga. Tako je ta ali ona tvrdka šele spoznala, da je nasleda prebrsiani goljufici.

Danes dopoldne pa se je goljufica sama ujela v past, in sicer le slučajno. Zopet je goljufica nastopila kot gospa milostljiva N. N. in telefonirala tvrdki Urbanc po salonsko blago. Sledil je razgovor kakor gori. Telefon je odzvonil in trgovski pomočnik je že položil slušalko na njeno mesto. Hip nato pa se trgovski pomočnik spomni: »Joj, za svilo sem pozabil vprašati, ali naj jo tudi priložim k podlogi.« Hitro stopi k telefonskemu aparatu in telefonira na stanovanje omenjenega industrijca:

»Halo, tu tvrdka Urbanc. Prosim, smem li k blagu priložiti tudi svilo za podlogo?«

Iz telefonske slušalke se začudeno odzove glas resnične industrijske gospe:

»O kakšnem blagu govorite? Mi nismo naročili nobenega blaga! Je že zopet tista goljufica najbrže vmes, za katero prejemale račune. Nikomur ne izročajte nikakega blaga na naš račun!«

Trgovski pomočnik je vedel, pri čem da je. Počakal je še deset minut in tedaj je prišla v trgovino »služkinja« in zahtevala blago za gospoda N. N.

»Vi ste služkinja g. N. N.?« so jo vprašali.

»Da,« je odgovorila, »prosim, izročite mi blago.«

»Malo potprite!«

Med tem pa je že stopil v trgovino stražnik in žensko aretiral.

Na policiji je ženska med jokom priznala, da je res na ta način goljufala ljubljanske trgovce. Ženska je 22 letna šivilja A. S. Dokazali so ji, da je ogoljufala na enak način tri trgovine z manufakturo in eno trgovino s čevlji. Skoro vse blago so še dobili pri njej, le nekaj manufakture je manjkalo. Našli so tudi pri njej listek zastaviljalnice, kjer je zastavila čevlje. Ženska bo morala romati sedaj v sodne zapore. Verjetno pa je, da je na enak način izvršila še več drugih goljufij.

★ Korpulentni ljudje morejo s skrbno rabo naravne »Franz-Josef« grenčice doseči izdatno izpraznjenje črev brez napora. Stevilna strokovna poročila potrjujejo, da so z učinkom »Franz-Josef« vode zelo zadovoljni tudi bolniki, ki jih muči bolezen na ledviah, protin, revmatizem, kamena ali sladkorna bolezen.

»Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in špecijskih trgovinah.

proti kašlju

hripavosti, katarju
pomagajo sigurno
Kaiser jeve
prsne karamele

V lekarnah, drog.
in kjer so vidni plakati.

Maribor

Dr. Korošec v Mariboru. Na Novega leta dan je prispel v Maribor minister dr. A. Korošec; včeraj zvečer se je odpeljal v Ljubljano.

Mariborsko silvestrovanje. V dvorani Prosvetne zveze je silvestroval »Maribor«; silvestrovalcev natlačeno; za sijajno razpoloženje je skrbel gledališki igralec Harastović v obeh enodejankah. Za izredno pestri ter silvestersko dvigajoči spored je bilo občinstvo »Mariboru« zelo hvaležno. S svojim tradicionalnim silvestrovanjem se je »Maribor« tudi letos imenitno postavil. — V »Astoriji« so dvigali silvestrovo razpoloženje gđ. P. Udovičeva ter gospodje Truhovič in Ivelja, pri »Orlu« gledališki pevci; v »Jadrani« gospodična P. Udovičeva ter gospodje Truhovič in Harastović; v uniojski dvorani gđ. E. Barbičeva in E. Kovčeva ter gg. Tomašič in Skrbinaš. — Povsod lušno in zabavno, na Novega leta dan pa je sledila pokora.

V Vesni priredi dne 6. t. m. mariborski francoski krožek družabni večer za vse svoje člane in druge prijatelje francoskega jezika. Na sporedu so recitacije in pesmi, ki jih bodo izvajali učenci francoskih otroških tečajev; razen tega tudi deklamacije posameznih krožkovih članov s spremljevanjem na glasovirju in mimiko. Začetek ob 16; vstopnine ni.

Tužev v Mariboru je bilo v preteklem letu 27.699; od tega je bilo 6525 inozemcev. Zanimivo je, da izkazuje tujski promet v zadnjih treh mesecih in sicer v oktobru, novembru in decembru več nego polovično bilanco tujskega prometa v ostalih devetih mesecih.

Mesto kokaina — sodin bikarbonat. Včeraj je sedel na zatožni klopi radi hudodelstva goljufije 25 letni trgovski pomočnik Kurt Hobacher iz Maribora, ker je dne 30. novembra 1928 sklenil z Mihaelom M. dogovor, v smislu katerega zastavlja Kurt H. Mihaelu M. 1 kg kokaina proti posojilu v znesku 4000 Din; pri tem je hotel obtoženec izročiti Mihaelu M. štiri zavojčke, ki so pa mesto kokaina vsebovali sodin bikarbonat. Razprava se je v svrhu zaslišanja novih prič ter nadaljnjih pozvedb preložila.

Mariborska borza dela v enem letu. V času od 1. januarja do 31. decembra 1930 je iskalo zaposlitve pri tukajšnji Borzi dela 7850 brezposelnih in sicer 5029 moških in 2821 ženskih; 6136 službenih mest je bilo prostih; delo je dobilo 4881 brezposelnih (2649 moških in 2232 ženskih); 300 oseb je odpotovalo, 1969 pa odpadlo; 700 jih je ostalo še v evidenci.

Sadjarška in vrnarska podružnica za Maribor in okoliš ima svoj redni občni zbor dne 6. t. m. ob pol desetih na vinarški in sadjarški šoli v Mariboru. Ob tej priliki predava ravnatelj J. Priol o gnojenju sadnega drevja ter se bo ob tej priliki predvajal film o gnojenju kulturnih rastlin; k udeležbi vabljene člani ter nečlani, ki se za to vprašanje zanimajo.

Na ribjem trgu so prodajali včeraj: karpe po 22, ščuke po 30, morske jegulje po 25, polenovke pa po 13 Din za kg.

Na delovnem trgu. Zaposlitve dobi preko mariborske posredovalnice dela 18 vinarjev, 2 hlapeca, 1 pastir, 1 klepar, 1 ključavničar, 3 kovači za orodje, 1 čevljar, 2 mlinarja, 1 črkoslikar, 2 fotografa, več vajencev kovaške in mizarске obrti, 18 kuharic, 17 služkinj, 4 sobarice, 3 varuške, 3 vzgojiteljice, 1 trg. blagajničarka, 2 natakariči, 1 poslušnica, 2 prodajalji in 3 šiviljske vaitenke.

Nočno lekarniško službo ima prihodnji teden Königova lekarna pri Mariji Pomagaj na Aleksandrovi cesti.

Mesto zlata — navadno železo. Prišel je kmetič iz Gočeve ter pobaral pri krošnjariju Filipu P. radi zlate ure. 2000 dinarjev! Kmetič pa je bil bistre glave; šel je k urariu ter izvedel, da je ura iz pristinega navadnega železa. Radi poizkusa prevare in prestopka obrti so krošnjarijca zaprli. Ni kar takole hoteti kmetiča prevariti.

Panonija. Drevi ob pol 19 na Koroški cesti 5-1 občni zbor. Za člane udeležba obvezna. Občnega zbora se lahko udeleže se neupisani.

Spopolnitev upravnega odbora mariborske banovinske hranilnice. V upravni odbor mariborske banovinske hranilnice so imenovani: odvetnik dr. Rapotec, podžupan dr. Lipold in Franc Zebot. S tem se je izpopolnil upravni odbor omenjenega denarnega zavoda, ki mu načeluje notar dr. Bartol.

Brežice

Igra. Tukajšnje prosvetno društvo priredi dne 6. januarja ob pol 4 popoldne v veliki dvorani narodnega doma Nestroyev veseloigro »Utopljenec«. Kdor se hoče zopet enkrat dobro nasmejati, naj pride na Sv. tri Kralje popoldne v narodni dom.

Občni zbor. Občni zbor Občnega društva v Brežicah bo dne 6. januarja ob pol 10 dopoldne v posebnih sobi v narodnem domu z običajnim dnevnim redom.

Središče ob Dravi

Stavbo nasproti Sok. domu je pred meseci kupil omoški župan in prekaljevalec g. Havlas. Dal je hišico prav lepo urediti tako, da se nahajajo v njej kar trije veliki obrtni prostori. V enem je kovač g. Blaž Breznik iz Svetini, v drugem je delikatesna trgovina s prijazno in po-trežljivo gđ. Miciko, v tretjem je pa fotografski atelje ptujskega fotografa g. Rovška. Vsi se cenjenemu občinstvu prav toplo priporočajo.

Belgrajski Slovenci ob novem letu

Belgrad, 1. januarja.

Leto za letom prihaja v našo kraljevsko prestolnico množica Slovencev. Tega pokliče v Belgrad uradna dolžnost, drugega trgovski posil, tretjega — in teh je še največ — pa življenjska skrb za vsakdanji kruh. Moramo reči odkrito, da se Belgrad prav nič ne brani dotoka iz naše zemlje. Naši bratje Srbi poznajo Slovence kot najboljše delavske moči in če je naš človek količnik spreten in okreten, si najde še dokaj dobrega zaslužka. To dejstvo je v resnici glavna sila, ki vleče slovenske ljudi na jug.

Težko bi bilo povedati danes točno, koliko Slovencev se je do danes naselilo v naši prestolnici. Raztreseni po vseh koncih mesta in tudi predmestja šestkrat utonojo sredi stotisočev drugih in kmalu pozabijo na to, da so iz slovenske zemlje doma. Ceni se, da je vseh Slovencev v Belgradu sedaj že okrog 6000. To število postaja od dne do dne večje, kajti skoraj vsak vlak pripelje s seboj kakšnega novega priseljence. Zato je pričakovati, da število naših ljudi v prestolnici naraste že v par letih na 10.000.

Ta številka da veliko misliti in nikakor ne gre, da bi ostali brezbržni z ozirom na novonastajajočo veliko kolonijo naših ljudi v prestolnici. O tem smo trdno prepričani, da ima ravno ta nova kolonija v Belgradu, ki je ob enem središče srbskega roda, veliko kulturno nalogo.

Mi smo dobili po tolikih letih trdega boja in velikanskih obojestranskih žrtvah svojo skupno domovino Jugoslavijo. Srbi, Hrvati in Slovenci smo končno dosegli popolno državno neodvisnost. Toda kakor so bili ti boji za osvoboditev pri vseh treh bratskih narodih različni, tako je bil različen tudi naš kulturni razvoj. In sredi teh bojev in dela za lastni notranji razvoj smo bili preveč zaposleni, da bi se mogli poglobiti dovolj globoko v dušo naših bratov in spoznavati pri njih njihovo veličino. To zadnje nismo na žalost dosegli niti v zadnjih dvanajstih letih našega skupnega življenja. Politične borbe so nas preveč zaposlile, da bi mogli posvetiti notranjemu zbliznanju in medsebojnemu spoznavanju tisto skrb, ki bi bila z ozirom na naše sožitje nujno potrebna.

Dejstvo je, da Slovenci kakor tudi Hrvati in Srbi ne morejo hoditi pogostokrat drug drugemu v vas, čeprav bi taki obiski še največ pripomogli, da bi se čim bolje poznali. Zato je naravno, da so v prvi vrsti poklicani v to tisti, ki stalno žive z brati v istem kraju. V njih in po njih morajo naši bratje spoznati ves narod, njegovo dušo, visoko kulturo in vse njegovo čustvovanje. Oni morajo biti glasniki svojega rodu in prepričevalci most za vse medsebojno spoznanje.

Celje

Živahen Silvestrov večer v Celju. Kar v štirih dvoranah so se zbrali letos Celjani v pričakovanju novoletnega jutra. Celjski družabni klub je imel svojo zabavo v krasnih prostorih Ljudskega doma, ki so bili nabito polni. Zabavni program so izvajali člani dramskega oddelka Kerkove družine, salonski orkester pa je vodil g. Lenardon.

Na pravoslavni Badnji dan dne 6. januarja t. l. bo šel običajni spoved pravoslavnih vojakov ob dveh popoldne iz vojašnice kralja Petra I. Na čelu bo šla godba, za njo častniki na konjih, ostalo občinstvo pa v avtomobilih in vozovih.

Uradni dan Zbornice za TOI v Ljubljani za Celje in okolico. Gremij trgovcev Celje sporoča vsem gospodarskim krogom v mestu Celju in njega bližnji ter daljni okolici, da uraduje referent zbornice v torek dne 13. januarja 1931 od 8 do 12 predpopoldne v posvetovalnici gremija trgovcev v Celju, Razlagova ulica 8, pritličje, levo. Stranke, ki žele kako pojasnilo ali svet v zadevah, ki jih zastopa zbornica, se vljudno vabijo, da se pri njem v določenem roku zglasijo.

Razglas o novih mestnih posojilih. Na mestni razglasni deski se je te dni pojavila dolga vrsta razglasov, ki se nanašajo na 11 vrst novih posojil, ki jih namerava mestna občina glasom sklepa proračunske seje najeti. So to sledeča posojila: 1. za popravo poslopja okr. načelstva v iznosu 100.000 Din; 2. za kritje ostanke za nabavo cestnega valjarja in vrtalnega stroja v iznosu 70.000 Din; 3. za kritje doplačila za tlakovanje Kerkovega trga 120.000 dinarjev; 4. za kritje dodatka za prenovitev mestne klavnice v iznosu 200.000 Din; 5. za adaptacijo Zdravstvenega doma v iznosu 30.000 dinarjev; 6. za kanalizacijo Ipavčeve ulice od brvi preko Vrazovega trga in Vodnikove ulice do Cankarjeve ceste v iznosu 106.000 Din; 7. za adaptacijo dnevnega zavetišča v iznosu 16.000 dinarjev; 8. za kritje dodatka za novo stavbo »pri kroni« v iznosu 200.000 Din; 9. za kanalizacijo v Tkalski ulici v iznosu 52.000 Din; 10. za popravilo Marijine cerkve v iznosu 10.000 Din; 11. za propust v Ipavčevi ulici v iznosu 16.000 dinarjev.

Ptuj

Dostava »Slovenca« na dom potom raznašalec se je radi tehničnih zaprek morala za nekaj dni odložiti.

Življenje je lepo: na ptujskem odru. Prihodnji gostje mariborske gledališče v Ptuj 5. t. m. Vprizorila se bo zabavna in zanimiva komedija francoskega dramatika Marcela Acharda »Življenje je lepo«, ki je v Mariboru kakor tudi v Ljubljani naletela na ker največje simpatije občinstva. Zlasti veselo in zabavno je tretje dejanje, ki pri občinstvu zanje salve smeja.

Slikarji, ki so razstavili v prvi polovici decembra v Ptuj, so se spomnili nekaj revnih dijakov iz nižjih razredov ptujske gimnazije. Iz vstopnine so jim poklonili dele tople obleke za zimo. Ta obdaritev pa se je izvršila na prav prisični akademiji v gimn. telovadnici, kjer so nižješolci pokazali veselje, ki ga imajo posamezniki do dramatike, deklamiranja, petja. Najbolj ljubki pa so bili prizori mladih virtuozov na klavirju. Končno je zagorelo božično drevesce onim, ki bi ga sicer doma ne imeli. V otroški gorečnosti so obrabli drevo, v zrak pa metali božične vžigalice kot v božični noči.

Kar z ročico po njem. Priden je bil posestnikov sin Šteblich Janez v Sv. Lovrencu v Slovenskih goricah. Pred Vsemi sveti pa ga je nekli hlapec, baje iz neznanega vzroka, nabil z ročico od motike. Ni bilo hudega v začetku. V decembru pa so je Janezovo stanje začelo hitro slabšati in za praznike so ga oddali v ptujsko bolnišnico.

Tržič

Kino predvaja danes krasno zvočno opereto »Vesela srca« (Die Lindenwirtin).

V tem, mislim, tiči vsa kulturna misija tudi naših belgrajskih Slovencev. Spominjam se vseh tistih lepih slovenskih klubov in društev, ki so obstajali in ki še obstajajo po različnih mestih Hrvatske in Srbije. S svojim kulturnim društvenim življenjem so oni seznanjali maso srbskega in hrvatskega roda s Slovenci in naša domovina jim mora biti samo hvaležna. Kajti dobro se zavedajmo, da bomo šele takrat pravi in dobri Jugoslavlani, ko bomo dodobra spoznali ves naš jugoslovanski narod v njegovi zgodovini in v njegovi narodni samobitnosti tak, kakršen dejansko je.

Slovenci v Belgradu imamo troje društev, v katerih smo se dosedaj gibal. Prvo društvo je klub »Triglava«. Ta združuje v sebi po veliki večini naše uradništvo. Drugo je društvo »Cankar« in tretje »Zveza služkinj«, ki združuje v sebi skoraj vsa slovenska dekleta v Belgradu. Od vseh treh je bilo še najbolj agilno zadnje društvo, ki je zbiralo na svojih prireditvah okrog sebe ne samo slovenska dekleta, ampak tudi veliko belgrajskih Slovencev sploh. To društvo si je postavilo za svoj cilj, da skrbi za gmetni in moralni prosep naših deklet v Belgradu. Ob enem pa je prirejalo dosedaj še dokaj lepih kulturnih prireditev in skrbelo, kar se materijelnih stvari tiče, tudi za olajšanje bede in siromaštva, v kateri žive mnoge slovenske družine iz delavskih četrti naše prestolnice. V svoji agilitnosti si je zastavilo društvo tudi cilj: postaviti svoj lastni dom. Ta dom bi bil za vse velikanskega pomena in domovina je dolžna, da pomaga našim belgrajskim dekletom uresničiti svoj veliki načrt.

Kakšnega velikega in širokega kulturnega življenja Slovencev v Belgradu dosedaj ni bilo opaziti. V naši prestolnici bi morali ustvariti močno prosvetno društvo, ki bi v svojem programu postavilo za cilj, da skrbi za medsebojno spoznavanje. Belgrad sam bi bil društvu za njegovo delo hvaležen in sem prepričan, da bi vse javne nastope, ki bi jih društvo priredilo, posetilo veliko Belgrajčanov.

Novo leto stoji pred nami. Dal Bog, da bi to leto prineslo za naše skupno življenje popolno dobrih rezultatov. Upajmo, da bomo belgrajski Slovenci v tem letu uresničili svojo misijo. Na nas gleda naša domovina in polaga v nas svoje upanje. Naša srčna želja je, da bi bilo to leto za nas leto dela, pa tudi uspehov. Močno kulturno življenje po naših društvih nam jih mora prinesiti, domovina pa nas mora v našem delu podpirati. Naj bi v tem letu vsa društva pokazala, da se zavedajo svoje velike odgovornosti. Našim slovenskim dekletom pa želimo, da bi se že v tem letu izpolnila njihova srčna želja s tem, da bi novo leto prineslo graditev njihovega doma!

Trbovlje

Gremo v Društveni dom. V nedeljo 4. januarja ob pol 4 popoldne bo v Društvenem domu veležanjno predavanje o temi: Božič v sliki h. Predava č. g. profesor Al. Pavlič iz Celja. Na sporedu je še petje mladinskega zbora in deklamacije. Na praznik sv. Treh kraljev pa bo tudi ob pol 4 popoldne lepa misijonska prireditev. Vstopnina pri obeh predstavah zelo nizka. Samo 3 in 2 Din, za otroke 1 Din. Ujudno vabljeno!

Novoletno vožljo TPD delavstvu. V mesecu januarju bomo praznovali sledeče dni: 3., 10., 17., 19., 24., 26. in 31. torej sedem delavnikov. Nedelji in praznikov je šest, delalo se bo le 18 dni v tem mesecu. Če pa bo rudniški konzum dajal življenjske potrebščine na kredit, ne vemo? Rudar in njegova družina mora istih dan tudi jesti, kadar praznuje.

»Slovenca« podružnica za Trbovlje in okolico je otvorenja in posluje v hiši I. del. konsum. društva na Lokah. Začasne uradne ure od 8—10 in od 3—6. Podružnica posluje v vseh zadevah, ki se tičejo »Slovenca« ter sprejema vsa tozadevna naročila. Ob nedeljah bo ista poskrbela dostavo »Slovenca« na dom po posebnih donosačih.

Cerknica

Snež. Komaj sem zapiral, da e že skoraj ves sneg skopnel, pa je v torek z utraj zapadel nov. Cel decimeter ga je. Silvnica je zopet vsa bela. Pripravna in pripravljena za smučanje. Mrza imamo tudi dosti, lezero je pokrito z ledeno skorjo. Pridite smučarji in drsačji!

Vilek zlobe. G. Kašo, lesni trgovec itd. na Rakeku ima nesrečo, da so se letos že drugi spravili nad njegovo lastnino zlobaj zlikovci, ki mu skušajo prizadei kar največ škoda. Tako so mu v nedeljo in ponedeljek ponoči navtali v kleti vse sode, tako da je izteklo baje okrog 300 litrov medice in veliko žganja. Poleti nekoč so najbrže isti zlikovci požgali istemu gospodu več panjev čebel.

Sv. Marjeta pri Rimskih toplicah

Na Štefanovo zjutraj po sv. maši je imela podružnica Sadjarškega društva svoj občni zbor. Podružnica je v preteklem letu zopet napredovala. Soglasno je bilo sklenjeno, da se odklanja od banske uprave in Kmetijske družbe predlagana ukinitve Sadjarja. Če Sadjarško društvo ne bo imelo svojega glasila, bo izgubilo večino svojih članov, katerih je mnogo takih, ki se za druge panoge kmetijstva ne brigajo oziroma nimajo možnosti da bi se brigali.

Prevalje

Brinjevski zvon. Ker je bil zvon na Brinjevi gori pri kapelici sv. Kozma in Damijana obešen v line brez komisijonalnega ogleda na licu mesta, je sedaj oblast končno odredila, da se mora le-ta brezpogojno smeti. To se je zgodilo na starega leta dan, čisto na skrivaj. Ko je bil na tleh in privezan na navadno male sani »poker« kakor jim pravimo, je poprijelo par krepkih rok in že je šlo po bregu navzdol, da je bilo veselje. Na skednju posestnika Ferdinanda Bromana čuka zdaj siromak, da bo v drugič povišan, ako se ga bodo namreč nsmilili farani in mu popravili njegov visoki kvartir.

Salovci-Prekmurje

Častno občinstvo. Dne 24. decembra 1930 je bila izročena v Murski Soboti gosp. Lipovšek u Gašperju, okr. načelniku mursko-soboškega okraja po soglasnem sklepu občinskega zastopstva z dne 23. dec. t. l. — častna diploma častnega občinstva v priznanje vseh njegovih zaslug, ki si jih je pridobil.

Ne več luksus, temveč potreba za vsakogar je danes

radijski aparat

ki Vam prinese vse iz celega sveta, kar Vas zanima. Izbrati pa morate najboljši. Brezdvoma so danes na višku popolnosti radijski aparati »PHILIPPS« in »TELEFUNKEN« s katerimi poslušate polovica sveta, kajti njihov sprejem je popoln.

Prav vsakdo si ga danes lahko nabavi. Napačno je Vaše mnenje, da stane mnogo denarja.

Takoj povprašajte v veletrgovini

Milana Sesslerja v Ljutomeru,

ki Vam nudi najboljše aparate za polovično ceno in brez povsika na obroke. Niti ure ne odlašajte, zahtevajte še danes ponudbe in predvajanje.

Kočevje

Klobas in mesa se je z ljubilo nekemu moškemu. Ravno o polnoči, ko so ljudje prihajali k polnocnicam so zapazali v Morskerjevi mesnici luč. Nakičujce je bilo, da je od domačih eden zapazil svetlobo. Mesnico so odprli, da bi ugasnili luč, toda videli so, da je nekdo pokradel klobase, meso, špeh l. dr. Srčca pa mu ni bila mila. Bil je že čez uro ure v rokah pravice. Ukradeno blago so vrnili lastniku.

Koroška Bela

V torek 30. decembra se je vršila kolavdacija popravišene osnovalne sole na Javoriškem izvodu. Sedaj se bodo pa v snegu setili iz zasebne hiše in to precej visoko z vsu solsko rodo.

V božičnih praznikih je v župni cerkvi spremljal petje pri slovesni suzoi božj društveni orkester. Prav hvaležni smo vsi društvenim godbenikom, da tako lepo povzdignejo sužo božjo. Zeleni bi se ob drugu večjih praznikih kaj podobnega, da se še bolj spomnimo na tepolo praznikov

Sport

Razpis mladinske smuške tekme SK Ilirije.

SK Ilirija priredi v soboto dne 3. januarja 1931 ob 15 uri popoldne mladinske tekme. Tekmuje se v dveh skupinah in sicer: I. skupina: tekmovalci od 15—18. leta na 10 km progi, in II. skupina: tekmovalci od 12—15. leta na 5 km progi. — Tekmuje lahko vsakdo ne glede na to, ali je član kakšnega kluba ali ne. Start in cilj je pod Koznikom na venci poti, nekaj nizej od strelca. Prijave sprejema do petka dne 2. l. 1931 trdka A. Gorec, Ljubljanska kreditna banka do 18. ure. Kasneje prijave najmanj pol ure pred startom proti prijavnini 10 Din v restavraciji Kozni dol, kjer je tudi garderoba. — SK Ilirija.

Smučarski tečaj za začetnike se vrši dne 4. do 11. januarja 1931 v Ljubljani. Zbirališče dne 4. jan. ob 15 na drsaliscu SK Ilirije. Prijave sprejema trdka A. Gorec, Ljubljanska kreditna banka.

Smučarski tečaj za mladino. SK Ilirija priredi od 4. do 11. jan. 1931 začetniški tečaj za mladino. Tečaj vodi dober nastavnik in je prvo zbirališče ob 15 dne 4. jan. 1931 na drsaliscu pod Cerkovnim gradom. Prijavnine ni. Prijave sprejema trdka A. Gorec, Ljubljanska kreditna banka.

Odbor SK »Ilirije« želi vsem članom in prijateljem kluba mnogo sreče v Novem letu.

VREMENSKO POROČILO JZSS.

Po stanju z dne 31. dec.

Nova vas na Blokah: temp. —5, novega pršiča 25 cm, vreme oblačno, smuka dobra. Travnica gora: temp. —6, novega pršiča 25 cm, oblačno, smuka in izgledi za nedeljo dobri.

Po stanju z dne 1. jan. 1931:

Rateče: —1, novega snega snega 25 cm, obla, smuka in izgledi za nedeljo dobri. Mojsirana, —3, oblačno, sneg juzen 25 cm, skakavnica dobra, smuka ugodna. Kranjska gora: +1, vreme se jasni, ponoči snežilo, snega južnega 40 cm, smuka mogoča, skakavnica vedno uporabna.

Po stanju z dne 2. jan.:

Bohinj: oblačno, snega 35 cm, izgledi za nedeljo sijajni. Ponorje: snega 70 cm, smuka ugodna.

Po stanju 2. jan. 1931:

Bohinj: oblačno, 55 cm snega, za nedeljo kajljo kaže sijajno. Ponorje: 70 cm snega, smuka povsod ugodna.

JZSS opozarja na mekubsko skakalno tekmo z inozemskimi gosti na Bledu v prireditvi SK Bled, ter na mekubsko tekmo za prvenstvo Mevcuvice na 18 km v prireditvi H-D Zagreb, obe v nedeljo 4. januarja.

Ljubljansko gledališče

DRAMA

Začetek od 20.

Sobota, 3. januarja: GLAVNI DÖBITEK. Red E. Nedeja, 4. januarja ob 15: SNEGULICA IN SARA IBO. Mladinska predstava po globoko zanižanih cenah. Izven. — Ob 20: KONEC POUL. Ljudska predstava po zanižanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 5. januarja: Zaprtó (generalka). Torek, 6. januarja: PRINCEZKA IN PASIRCEK. Kriška predstava. Izven.

OPERA

Začetek od 20.

Sobota, 3. januarja: Zaprtó (generalka). Nedeja, 4. januarja ob 15: MASCOUITE. Ljudska predstava po zanižanih cenah. Izven. — Ob 20: WERTHER, premijera. Izven. Ponedeljek, 5. januarja: BALEINI VEČER OLGE SOLOVJOVE. Ljudske cene. Izven.

Torek, 7. januarja ob 15: TICAR, opereta. Ljudska predstava po zanižanih cenah. Izven. — Ob 20: TOSCA. Ljudska predstava po zanižanih cenah. Izven.

Mariborsko gledališče

Sobota, 3. januarja ob 20: ŽIVLJENJE JE LEPO. Pri znižanih cenah. Zadržje. Nedeja, 4. januarja ob 15: GROF LUKSENBURSKI. Kuponi. — Ob 20: GOSPA MINISTROVKA. Znižane cene.

Maršal Joffre, predsednik francoske republike Poincare in naš kralj Aleksander (takratni regent Srbije) na zapadnem bojišču med svetovno vojno.

Ljubezen na madridskem dvoru

Španski prestolonaslednik si je izbral nevesto po svojem srcu

O bližnji zaroki med španskim prestolonaslednikom in princeso Esperanco izve »Daily Mail«, ki je o madridskih dvornih zadevah vedno najboljše informiran, sledeče:

Princesa se bavi tudi z vsemi drugimi vrstami športa in je zdrava ko divji rožni cvet. Mlada človeka sta se drug v drugega strastno zaljubila in vsa Španija, ki ljubi cvetočo deklico z vsem žarom španskega temperamenta, nestrno pričakuje poroke. Esperanca je s princem Asturskim v sorodu; sta bratranec in sestrična.

Toda tudi prestolonaslednikova starejša sestra Beatrice, ki je komaj dopolnila 21. leto, se bo kmalu zaročila in sicer z infantom Alfonzom španskim, ki je tudi njen nečak. Beatrice je istotako strastna jahalka in je kapitan najboljšega madridskega kavalarijskega polka. Njena zaroka se bo praznovala takoj za zaroko brata prestolonaslednika.

Španski prestolonaslednik Alfonz.

Španski kraljevi par ima štiri sinove in dve hčeri. Najstarejši je princ Asturski, ki je prestolonaslednik. Princ Asturski je dolgo bolehal na isti bolezniki ko nesrečni ruski carjevič, katerega so boljše tako nečloveško umorili, na hemofiliji, to je na krvavenju. Princ je neprestano ob najhujšem sunku krvavel iz kože, je moral zato nositi posebno obleko in bil ves čas pod najstrožjim nadzorstvom in nego, da ne bi kam zadel. Zdravniki so imeli bolezen za absolutno neozdravljivo.

Zadnja leta je zdravil prestolonaslednika ameriški specialista in trdijo, da je princ sedaj popolnoma ozdravljen. Je krepak, izredno živ ter igra tennis pa se vedno vidi pri volanu svojega avtomobila po ulicah Madrida in po njegovi okolici.

Princ Asturski se je na gradovih don Carlosa burbonskega seznanil z njegovo hčerko princeso Esperanco, ki je rojena iz zakona z Lujizo orleanško, hčerko rajnega grofa orleanškega v Parizu. Esperanca je prava amaonka, ki biva večinoma na posestvih svojega očeta v okolici Sevilje, kjer strastno jaha in se kreče med kravami in mladimi bikli, ki se redijo na obširnih očetovih posestvih.

Poučna vožnja

Bostonski dnevnik »Christian Monitor« prinaša naslednjo zgodbo o potovanju kapitana Bergsona z ameriškim tovornim parnikom »Hopatcong« v sovjetski črnomorski pristanišča. Po odhodu iz Carigrada je kapitan ponovno našel v svoji kajuti sovjetske propagandne spise in ugotovil, da delujejo med mornarji prikriti komunistični voditelji. Kapitan je sklical moštvo in prepovedal slično početje na temelju ameriških postav, ki so veljavne tudi za njegovo ladjo. Ta prizor se je pa končal z uporom. Moštvo se je zakadilo v kapitana, ki je moral pobegniti v svojo kajuto. Med begom je dobil več sunkov z nožem v hrbet in trebuh. Ko je parnik priplul v Novorosijsk, je kapitan prijavil zadevo pristaniškemu poveljniku. Sovjetski komisar je pa izjavil, da mornarji niso krivi, ker so bili prisiljeni braniti svoje prepričanje. Končno je podčastnik, voditelj napada, s 13 mornarji zapustil ladjo brez poveljnikovega dovoljenja ali vsaj naznanila. Oblasti niso hotele kapitanu preskrbeti nadomestnega moštva in je moral odpluti z edinim zvestim mornarjem. Častniki in mornarji so opravljali vse posle na krovu

Srečno in veselo novo leto!

Želi vsem svojim cenjenim odjemalcem ter se jim ob tej priliki še nadalje priporoča manufakturna in modna trgovina

F. I. GORIČAR, LJUBLJANA
Sv. Petra cesta št. 29

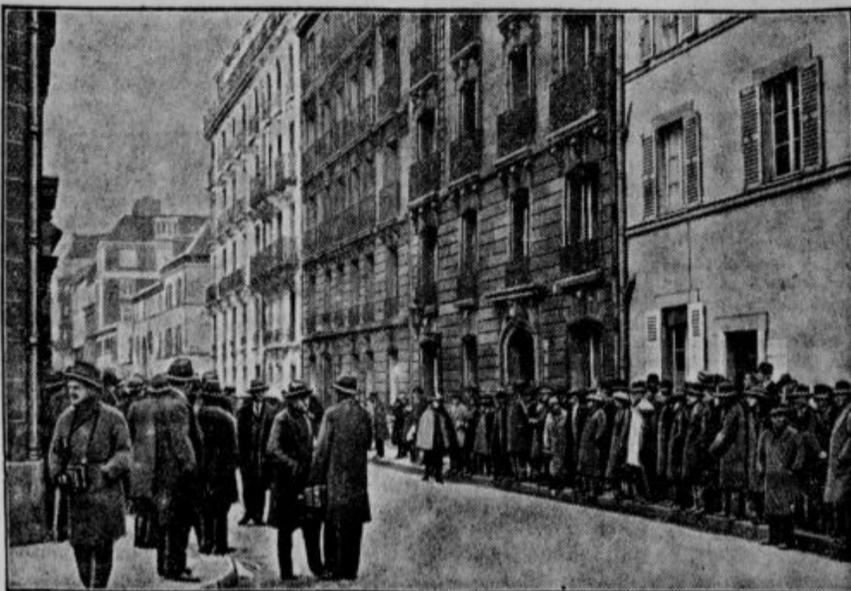

Princesa Esperanza Burbonsko-Sicilska.

Najmlajša sinova kralja Alfonza, don Juan in don Gonzales, sta stara prvi 18, drugi 16 let, torej še premlada, da bi se govorilo o zaroki. Pač pa se govori že o nevesti drugemu staršemu sinu kralja, don Jaime-u, dasi javnosti njeno ime še ni znano. Don Jaime je bil v mladosti tudi dolgo bolan; bil je rojen skoro gluhi in nem in je dolgo jecljal; zdaj pa govori korektno.

Najmlajša hči kralja Alfonza, princesa Kristina, se tudi v kratkim zaroči in sicer s španskim velikašem, knezom de Nocera.

in v kurilnici. Parnik je komaj pripeljal v Carigrad, kjer je moral kapitan Bergson več tednov ostati v bolnišnici. Zdaj je prišel v domovino iz »Christian Monitor« objavlja njegovo zgodbo »kot nauk tistim, ki branijo trgovske stike s sovjetici.

Pred hišo, v kateri umira maršal Joffre (čisto na levi), se stalno zbira velika množica ljudi, ki nestrno pričakuje poročil o bolezni slavnega vojskovođe.

Mučen dogodek v protestantovski cerkvi

V berlinski protestantovski stolnici se je med slovesnim cerkvenim opravilom na božični dan, katerega se je udeležilo tudi več nemških ministrov, odigral izredno razburljiv dogodek. Preden je mogel pridigar Döring stopiti pred oltar, je planil na prižnico mož, ki je sedel v prvih klopek. V zmedenem govoru je naznanil občinstvu, da je prišel »služit Kristusu«. Izveličar je rekel: »Moja hiša naj bo hiša molitve, vi ste jo pa izpremenili v razbojniški brlog.« Pri teh besedah je zgrabil neznanec z električnimi žarnicami okrašeno božično drevesce, ki je stalo pred oltarjem, ga vrgel na tla in potepal. Medtem je kričal, da pomeni božično drevo pogansko navado, ki oskrunja krščanski praznik. Ljudje so hoteli prijeti razgrajača, ta pa se je besno upiral in se vdal šele po dolgem, zelo mučnem boju. Odpeljali so ga na policijo, kjer se je legitimiral kot 39letni Fridrik Schulze iz vzhodne Prusije. Izjavil je, da je poklican »obnoviti pravo krščanstvo in da je kakor vsi preroki pripravljen na to, da ga svet ne bo spoznal, temveč preganjal«.

Rešilna monarhija

Vojvoda de Guise, pretendent na francoski prestol, je za novo leto naslovil na prebivalstvo ognjevit oglaš, v katerem dokazuje, da »mir na zemlji vsem ljudem, ki so dobre volje«, ni mogoč, dokler bo ostala Francija republika. Sedanji državni obliki očita popolno nesposobnost, češ, da ni izkoristila zmage nad Nemčijo, da je zakrivila gospodarsko krizo in da zahteva vedno večje davke. Monarhija je za Francijo edina rešitev in zato prosi vojvoda prebivalstvo, naj mu pomaga zasesti prestol sv. Ludovika.

Vas slepcev

Mala vasica Tiltepec v državi Oaxaca, ki leži kakih 1400 metrov nad morsk gladino, obrača kljub temu, da leži daleč proč od vsakega kulturnega središča, nase pozornost in zanimanje mehiških zdravnikov, zakaj prebivalci te vasi so prav do zadnjega vsi slepi. Večina se jih že slepih rodi, pri ostalih pa nastopi slepota najkasneje po enem letu. Iz poročila mehiškega zdravnika prof. A. Reea posnemamo sledeče: Prva točnejša poročila o vasi slepcev je preskrbel zdravnik dr. Ramon Pardo, ki je to poročilo v juniju l. 1927. predložil medicinski akademiji v Madridu. Ugotovitve, ki jih je navedel dr. Pardo v svojem poročilu, so napotile mnogo ekspedicijskih vasi slepcev. Prvotno so domnevali, da je vzrok te nenavadne slepote neka bolezen Conjunctivitis gonorrhoeica ali pa uživanje metilnega alkohola. Toda izkazalo se je, da je to dvoje tam popolnoma neznan. Domačini sami pa menijo, da je njihova slepota posledica smradu neke rože, ki jo imenujejo v svojem jeziku la Verguena. Cvetovi te rože so tako občutljivi, da takoj ovenejo, če jih človek nekaj časa ostro motri. Vendar se je tudi to mnenje izkazalo za nepravilno.

Nemški zdravnik dr. Weihmann, ki deluje v Mehiki, je letos potoval do vasi slepcev in ugotovil, da se nahaja v okolici omenjene vasi še vse polno drugih vasi, ki imajo med svojimi prebivalci tudi precejšnje število slepcev. Temu zdravniku se je posrečilo, da je prišel nekoliko bliže temu nenavadnemu pojavu. Ugotovil je, da je vzrok te slepote neka muha, ki je znana že tudi v Guatemali, kjer pogosto prenaša slepoto. Domačini onih vasi imajo v svojih gostih in dolgih laseh vse polno teh muh, ki izločajo neke vrste toksin, ki najbrže povzročijo to slepoto. To svoje mnenje je še bolj podkrepil s tem, da je nekaterim domačinom operativnim potom odstranil gnezda teh muh, in res, v nekaj dneh so zopet spregledali.

Zdravnik: Globoko dihajte in recite trikrat: triintriideset.

Bolnik: Devetindevetdeset!

V sovjetski Rusiji se srečata dva prijatelja: »Dober dan, kako ti gre?« »Hvala! Dosti bolje kot prihodnje leto!«

Kulturni obzornik

Knjižne zbirke Jugoslovanske knjigarne

Novi založniški načrt, ki ga nam je nedavno ob petdesetletnici svojega obstoja in delovanja napovedala Jugoslovanska knjigarne v Ljubani, prehaja sedaj v dejanje. Iz prospekta, ki ga nam je založba ob enem s prvo serijo svojih knjig poslala na ogled, moremo spoznati njen novi založniški program v celoti. Reči moramo, da z vsem veseljem pozdravljamo novo podjetnost, prepričani, da ima ta akcija velik kulturni pomen in da je docela v skladu s potrebami in zahtevami našega duševnega in kulturnega življenja. Založništvo pri tem ne vodi samo načelo kvantitete, ampak je zanj odločen predvsem tudi vidik kvalitete. Tako je nova preusmerjenost založniškega programa Jugoslovanske knjigarne za nas veselo presenečenje z obojnega vidika. Njen program obsega za nastopno leto triindvajset knjig, kar je za slovenske razmere nekaj posebnega in ogromnega. To je tem večjega pomena, ker spada naznanjena dela med najboljša, kar nam moreta nuditi svetovna in domača književnost. S tem je že rečeno, da se bodo v enaki meri upoštevala originalna slovenska dela, v ponatisu ali prvotisku, kakor tudi prevodi odličnih del iz tujih književnosti. Ob enem s tem moramo v prvi vrsti pozdraviti dejstvo, da je knjigarne v svoj založbeni načrt zopet prevzela kot prevladajoči sestavni del predvsem leposlovje, ki vsekakor predstavlja duhovni višek človeškega ustvarjanja s pomočjo besede. In sicer bo leposlovje izhajalo razdeljeno na štiri serije, izmed katerih bo vsaka tvorila zaključeno enoto zase in sicer so to: Leposlovna knjižnica, Ljudska knjižnica, Zbirka domačih pisateljev in Zbirka mladinskih spisov. Poleg tega pa bo založba izdajala tudi spise znanstvenega in poljudno znanstvenega značaja in sicer v posebni zbirki »Kosmos«.

Iz prospekta, ki ga nam je poslala založnica, posnemamo:

Smoter »Leposlovne knjižnice« je podati v skrbnih, po izvirnikih ustvarjenih slovenskih prevodih vrsto najodličnejših del iz svetovnega slovstva, zlasti modernega, ki je pri nas na splošno vse premalo znano.

»Ljudska knjižnica« bo pinašala laže umljivo dobro in kratkočasno čtivo, vendar visoko nad povprečnostjo stoječe vsebine. Že ime knjižnice pove, kateri smoter vodi založnico pri izdajanju teh knjig, ki bodo naširšim slojem pristopne.

»Zbirka domačih pisateljev« mora tvoriti umevno središče leposlovnega programa, da spozna naše ljudstvo dela naših slovenskih mož. Izbira del, ki izidejo v tej zbirki, je zelo stroga in ni se bati, da bi izšlo knjige, ki nimajo posebnega pomena in izrazite umetniške vrednosti. Imena pisateljev, ki jih je založba izbrala za prvo leto (Iv. Pregelj, France Levstik, Anton Leskovec), pričajo dovolj jasno, da postane »Zbirka domačih pisateljev« odlična serija naših slovenskih klasikov na eni, na drugi strani pa pretehtan izbor našega sodobnega slovstva.

»Zbirka mladinskih spisov« bo prinašala letno po štiri izbrane mladinske knjige.

V zbirki »Kosmos«, ki se je osnovala na temelju dosedanje »Znanstvene knjižnice Jugoslovanske knjigarne«, bodo izšle redno vsako leto po tri skrbno opremljene in večji del bogato ilustrirane knjige praktično poučne, znanstvene, spominskega ali potopisnega značaja.

Podrobneje bomo skušali izpregovoriti o vsaki seriji posebej, kakor tudi o posameznih delih. Prva serija knjig nam je pravkar prispela v roke. V naslednjem naj sledi kratek pregled posameznih avtorjev in njihovih del.

FELIX TIMMERMANS: »ŽUPNIK IZ CVETOČEGA VIINOGRADA«

Leposlovna knjižnica.

Podati nam v prevodu pričujoče delo, je bila vsekakor srečna misel, zakaj povest »Župnik iz cvetočega vinograda« predstavlja odlično umetniško kvaliteto in delo kristalno-čiste lepote. Pisatelj Felix Timmermans je Flamec in velja v svoji domovini za izvanreden literarni in umetniški pojav. Njegova nedosežna pesniška govorica — narečje rodnega mesta Liera — očaruje njegove rojake prav tako kakor duhovna globna njegovih del, ki v skladu z vsem domače grude diha optimizem na znanj preprostega, a na znotraj tako globoko potrebnega življenja. Pa tudi izven meja svoje domovine ga pozna in brez pridržka priznavajo njegove umetniške vrline, n. pr. Nemci, ki ga zelo prevajajo. Tudi naša povest so že prevedli, prav tako Italijani. Gotovo pa se bo priljubil tudi nam Slovincem, saj je toliko sorodnosti med našo in flamsko zemljo in dušo, zlasti tisto mešanje realnosti in mistike, ki ga pisatelj poudarja pri sebi: »Kakor pri vsakem Flamcu, se je tudi v meni pokazala dvojnata narava: poteza v realnost in čutnost, pa naginjenje k mistiki.« pravi v uvodu. Ta poteza je odločilno vplivala tako na vsebinsko kakor tudi na oblikovno stran njegovega umetniškega ustvarjanja. Pisatelj je predvsem lirski, rabi se izgublja v čustvenih opojih in ekstatičnih duhovnih vizijah nego v pripovedovanju s široko epično raztegnjenostjo — in to celo tedaj, kadar prikazuje zunanji svet pojavov in dogodkov. Delo predstavlja veliko duhovno in estetsko kulturo. Zato tistim, ki si žele dogodkov in fabule, »kratka »interesantnega« čtiva, najbrže ne bo ugajalo, kakor tudi ne tistim, o katerih pisatelj pravi da »ljubijo s trmasto uporabnostjo raztrganost«. Kajti pričujoča povest je pesem čiste duhovne vedrine, svetle vernosti in življenjskega optimizma, pesem idilične lepote in vizija harmoničnega življenja, seveda sub specie aeterni, kjer se strinjajo bregovi nesoglasja in razdvojenosti osebnega človeškega trpljenja pred zadnjo, najlepšo, božjo skrivnostjo življenja. Po sredi sicer teče in buta ob bregove ognjena reka žrtve in odpovedi in to v tako strogem duhovnem redu

da se zakon pisateljeve duhovne nepremaldivnosti zlasti na periferiji zemeljske usode tega sladkega in svetelnega dekleta, tihe in nežne Leontine, ki je bila po besedah »enega lasta« podobna gotski Madoni — zadi človeku trd, Ali bi se to življenje ne dalo rešiti drugače, nego za najnižjo oeno človekove sreče? Ali je taka usoda resnično imperativ vere? To je čutil morda pisatelj sam, ko je nekje imenoval omenjeni preobrat v življenju župnikove nečakinje »nenaravno odličnost«. Toda mimo teh psiholoških dvomov nas pisatelj prepričuje o resničnosti prikazane življenja z močjo umetniške neposrednosti, ki se ne izčrpa do konca.

Pisatelj je kot umetnik sintetik. Posameznosti ga ne zanimajo, življenje prikazuje v bistvenih podarkih, ki rastejo v simbolične podobe. Resničnost pri njem prehaja v vizijo in zato je njegova povest včasih tako podobna legendi in pravljici. Pisatelj sam postaja iz pripovedovalca in lirika psalmist, njegov slog pa vezetina najlepših pesniških metafor in podob. Kot tvorec jezikovnih pesniških lepote je pisatelj nedostojen. Pri nam podoba in pesem in ritem besednih figur izpodčrta vso snovnost, tako, da se zdi, da sta mu duša in lepo vse in najvišje. »Meni je vsa narava oblačila božje in okrasni tega oblačila: drevesa, zvezde, vode, krajine in sadeži, pomlad, ptice in oblaki, vse mi nehoti govori o njegovih slavi, o njegovem življenju in njegovem trpljenju. To je meni godba, ki buči kakor orgle. Večen Laudate Dominum je to!« Te pisateljeve besede, ki jih je položil v usta »Župnika iz cvetočega vinograda«, veljajo tudi za njegovo umetniško ustvarjanje. Pri njem je vse življenje osvetleno od notranje perspektive duhovnega sveta, ki daje vsemu zmišl. Vse si podaja roke v tej luči vere katoliške zemlja in človek in Bog. In v tem je vendar toliko edinstvene, razkošne, katoliško-ozmične lepote, kakršne nikoli ne more nuditi nobeno delo naturalistične umetnosti! »Toda je narava lepa...« ali še lepša je, če jo gledaš v svitu vere, tedaj se le vidi njene globine...« In pisateljeva vera je resničnost, je ustvarjena vizija, sreča in svoboda. Prav tako pa je njegova umetnost živa in prepričevalna: podpira jo ustvarjajoča iznajdljivost pesniške domišljije in resnično čustvo, ki kar kupičita bogastvo kristalno čiste lepote njegovega umetniškega sloga.

Povest sta prevedla g. Zdenko Knez in dr. Rajko Ložar. Prevod napravija v celoti ugoden vtis. Arh. Ivo Spindič pa je poskrbel za intimitno in okusno opremo, prilagajočo se dobro notranji vsebini. France Vodnik.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Sobota, 3. januarja: 12.15 Plošče (mešan program). 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Cas, plošče, borza. — 17.30 Plošče. — 18.00 Radio orkester. — 19.00 B. Hrovat: Filmska kultura. — 19.30 Ga. Orthaber: Angleščina. — 20.00 Prenos opere iz Belgrada. — 22.00 Casovna napoved in poročila. — 22.15 Hawaii-jazz.

Nedelja, 4. januarja: 8.00 Kmetijska ura — 9.30 Prenos cerkvene glasbe — 10.00 Versko predavanje, p. dr. R. Tominec — 10.30 Dr. A. Kuhar: Naši izseljenci — 11.00 Radio orkester — 12.00 Casovna napoved in poročila — 15.00 GdE. Anica Lebar: Kmetijska žena — kraljica ali sužnja? — 15.30 Božične pesmi poje cerkveni pevski zbor iz Doba pri Domžalah — 16.30 Mladinska božična igra (rojenci Mariani) — 20.00 Koncert Dudak trio, prenos iz Filharmonije — 21.00 Jugoslovanska gl. izvajal Radio orkester — 22.00 Poročila in časovna napoved — 22.15 Nadaljevanje jugoslovanske glasbe.

Drugi programi

Nedelja, 4. januarja.
Belgrad: 11.00 Plošče — 12.30 Opoldanski koncert — 16.00 Plošče — 17.30 Harmonika — 18.00 Narodna s kitaro — 20.00 Narodne pesmi — 20.30 Komedija — 21.00 Violine 22.20 Plošče — 22.50 Radio orkester. — Zagreb: 11.30 Dopoldanski koncert — 17.00 Komorni koncert — 20.30 Hrvatske božične pesmi — 21.50 Novice, sneg in vreme. — Budapest: 14.00 Plošče — Radio šola; nato ciganska glasba — 20.00 »Bela orhideja, opereta — 21.30 Koncert. — Dunaj: 10.30 Orgle — 11.05 Koncert dunaj. simfon. orkestra — 13.05 Popoldanski koncert — 17.30 Komorna glasba — 18.30 Medindijanci (znanstveno polovanje) — 19.40 Narodne pesmi — 20.10 »Modre ptice, pravljica — 22.40 Večerni koncert. — Milan: 10.50 Nabožna glasba — 19.30 Pestra glasba — 20.30 Vesela gl. — 21.00 Prenos opere. — Praga: 19.00 Prenos iz gledališča (opera). — Langenberg: 16.30 Popoldanski koncert — 18.50 Oddaja kratkih valov — 20.00 Ljudski koncert. — Rim: 10.15 Nabožna glasba — 18.00 Radio kvintet — 17.00 Orkestralni koncert — 20.40 »Eva«, opereta, Fr. Lehár. — Berlin: 19.35 Zabavni koncert — 20.30 Koncert — 22.30 Plesna glasba. — Katowice: 12.50 Simfonični koncert — 14.20 Glasba — 17.40 Popoldanski koncert — 20.30

Naša zunanja trgovina

Prakcar so objavljeni podatki o razvoju naše zunanje trgovine v mesecu novembru. Iz teh podatkov je razvidno, da se letos naša zunanja trgovina ne razvija ugodno, kajti v primeri s preteklim letom imamo zabeležiti znatno nazadovanje, ne le po vrednosti, ampak tudi po količini. Vendar je bila v novembru, kakor tudi v oktobru naša zunanja trgovina aktivna.

V mesecu novembru preteklega leta je znašal naš izvoz 398.000 ton v vrednosti 619,7 milj. Din. V primeri s prejšnjim letom je padel izvoz po količini za 20,7 %, po vrednosti pa celo za 23,9 %. Glavni predmeti, ki smo jih v novembru izvažali, so bili sledeči (vse v milj. Din, v oklepajih podatki za oktober): Pšenica 43,5 (26,2), koruza 29,4 (19,6), žito 19,1 (13,6), sveže sadje 59,5 (117,7), suhe slive 13,5 (19,7), vino 9,8 (4,6), konopa 7,4 (6,6), goveda 23,7 (31,3), prašiči 34,3 (27,1), drobnica 15,5 (18,2), perutnina 13,4 (12,2), sveže meso 37,4 (19,5), jajca 30,5 (26,0), drva 9,4 (9,4), staveben les 70,6 (84), hrastovi žel. pragovi 4,2 (5,6), lesni izdelki 5,7 (4,1), cement 11,5 (13,7), svinec v ploščah 1,7 (2,0), sirov baker 44,7 (45,8), rude 27,3 (29,8).

Tudi uvoz je znatno manjši kakor v mesecu novembru prejšnjega leta. Znašal je 133.000 ton in v vrednosti 540,4 milj. Din. V primeri s prejšnjim letom je nazadoval po količini za 15,2 %, po vrednosti pa nekoliko manj: 13,1 %. Glavni predmeti našega izvoza v novembru so bili pa naslednji (v milj. Din, v oklepajih za oktober): Bombaž sirov 8,4 (14,3), predivo 35,2 (48,6), tkanine 36,8 (60,4), volna ovčja 5,5 (5,6), predivo 8,6 (9,9), tkanine 18,8 (33,7), svila predivo 4,4 (6,0), tkanine 6,2 (7,4), železo nepredelano 8,4 (9,4), pločevina 9,4 (9,1), 9,4 (9,1), tračnice in železniški meterjal 2,6 (6,2), razni izdelki 28,0 (29,0), nafta 20,2 (15,7), koče domačih živali nepredelane 15,4 (15,0), čevlji 3,5 (5,4), kava 9,1 (11,4), riž 5,6 (5,8), premoč 12,2 (11,1), stroji in aparati 47,9 (41,9), elektrotehnični

Za izvoz vina

Najboljša pomoč je samopomoč

Maribor, 2. januarja.

Danes se je v lovski sobi pri Orlu vršil občni zbor Izvozne zadruge v Mariboru, kateri so pristopile vse slovenske vinarske zadruge. Po temeljiti razpravi o dosedanjem letu se je izvolil nov upravni odbor, v katerem so Franc Taler, veleposelnik iz St. Ilje, predsednik, Miro Majcen, ravnatelj južnoštajerske posojilnice v Celju, podpredsednik, Leopold Habjančič, upravitelj v Mariboru, Franc Jerebič, podravnatelj Zadrugne gospodarske banke ter Lovro Petovar. V nadzorstvo pridejo ravnatelj Franc Gogula, koncipient dr. Marijan Stupica, Franc Lipelj in ravnatelj Franc Hrstelj. Poleg teh dveh institucij se ustanovi še ena institucija za vodstvo zadruge kot širši odbor. Doslej sta izvažali vino Izvozna zadruga v Mariboru ki jo je doslej izključno financirala Osrednja vinarska zadruga v Mariboru, ter Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju. Izvozna zadruga bo imela skupno klet v hiši Osrednje štajerske vinarske zadruge v Judendorfu in šteje že danes do 2000 odjemalcev. Potem bo še veliko dela na tem polju in je skupno akcijo vseh slovenskih vinških zadrug najtopleje pozdraviti. Zeleti je tudi, da bosta tako država kakor banovina primerno podpirali omenjeno akcijo. Najboljša pomoč je samopomoč.

Hranilne vloge regulativnih hranilne v Sloveniji so znašale na koncu leta 1929. 1025,0 milj. Din (brez kapitaliziranih obresti 963,1 milj.) v primeri s 800,6 milj. Din na koncu leta 1928.

V letu 1930. so naraščale vloge kakor sledi:

1929	1025,0
1930 1. četrtletje	1043,6
2. četrtletje	1078,2
3. četrtletje	1098,1

Vloge so torej v letu 1930. še znatno narasle. Popolnoma drugačno sliko pa dobimo, če izločimo oba prejšnja banovinska zavoda, ki sta sedaj eno.

Ljudski koncert. — Toulouse: 12.30 Nabožna gl. — 13.00 Koncert — 18.00 Koncert — 20.15 Dunajski orkester — 21.00 Koncert. — Mühlacker: 10 Orgle. — 11 Violina. — 12 Promenaadni koncert. — 13.15 Plošče. — 15 Otroška ura. — 16 Popoldanski koncert. — 18.45 Harmonika. — 20.15 Radio-orkester: Plesna glasba. — 21 Koncert Radio-orkestra. — 22.35 Plesna glasba — Mor. Ostrava: 11 Matineja v Brnu. — 12 Praga. — 16 Orkestralni koncert. — 19.30 Ljudska glasba v Brnu. — 22.20 Radio-orkester. — Leipzig: 17 Zenski in moški zbor. — 18.30 Citre. — 19.35 Orkestralni koncert. — 22.10 Plesna glasba.

predmeti 19,3 (18,5), prevozna sredstva 13,0 (10,0).

V mesecu novembru je bila naša zunanja trgovina aktivna za 79,5 milj. Din v primer s 41,4 milj. Din v mesecu oktobru. Skupno smo v prvih 11 mesecih 1930 uvozili blaga za 1 milj. 392.000 ton, za 6.437,6 milj. Din (v istem času leta 1929 1.532.000 ton, za 6.556,1 milj. Din). Uvoz je torej nazadoval po količini za 9,1 %, po vrednosti pa za 8 %. Znižanje uvoza je pripisovati tako mahnemu uvozu sirov, kakor tudi industrijskih izdelkov. Izvoz pa je v prvih 11 mesecih dosegel 4.266.000 ton za 6.286,6 milj. Din (v prvih 11 mesecih 1929 4.862.000 ton, za 7.143, milj. Din). Izvoz je torej nazadoval po količini za 9 %, po vrednosti pa celo za 12 %, kar priča o padanju cen naših najvažnejših pridelkov, ki jih moramo izvažati.

Ključ aktivnosti naše zunanje trgovine v mesecih oktober in november je bila naša trgovinska bilanca v prvih 11 mesecih zaključena s pasivnostjo v znesku 151 milj. Din. Pripomniti je, da je bila naša zunanja trgovina v prvih 11 mesecih 1929 aktivna za 147,9 milj. Din. Kakor vse kaže, bo naša trgovinska bilanca za celo leto 1929 pasivna.

V ostalem se je naša zunanja trgovina v letu 1930. razvijala sledeče:

	Uvoz		Izvoz	
	1930	1929	1930	1929
januar	560,9	500,7	616,2	425,7
februar	521,1	404,0	480,2	385,1
marec	658,5	684,6	599,0	499,1
april	624,5	713,7	615,8	615,4
maj	698,4	701,2	542,6	533,7
junij	594,7	614,6	501,0	530,2
julij	577,4	655,4	513,9	621,3
avgust	571,8	634,4	592,9	1008,2
september	649,8	656,6	550,4	721,1
oktober	620,7	748,1	662,1	991,3
november	540,4	621,9	619,7	814,1

	ban.	ost.
1929	144,3	880,7
1930 30. sept.	198,0	900,1

Iz teh podatkov vidimo, da so v letu 1930. narasle le vloge pri banovinskih zavodih, pri ostalih hranilnicah pa je bil prirastek malenkosten.

Poravnalno postopanje je uvedeno Rupnik Oge, trgovce v Mariboru; narok 29. jan., pravičiti do 24. januarja.

Zavezanec zemljarine, ki hočejo vložiti prijave za znižanje dopolnilnega davka zemljarine, opozarja mestno načelstvo v Ljubljani na poziv davčne uprave za mesto, da vložijo prijave do 31. januarja 1931 pri mestnem načelstvu v mestnem odpravništvu, Mestni trg 27 III., soba 48. Tiskovine se dobijo istotam za ceno Din 0,50.

Potujoče agente in trgovske potnike, ki niso izključno v službenem razmerju in potujejo obrate kot krošnjarije, torbarje, fotografe, sejmarje itd., ki ne vodijo obrata v stalnem lokalni, ampak od hiše do hiše, opozarja mestno načelstvo v Ljubljani na poziva davčne uprave za mesto, da takoj plačajo davčino pri davčni upravi, da se izognejo strogim kaznim.

Pridobitni in prometnemu davku zavezane osebe opozarja mestno načelstvo v Ljubljani na poziv davčne uprave za mesto, da vložijo davčne prijave pri davčni upravi ali pri mestnem načelstvu v mestnem odpravništvu, Mestni trg 27/III., soba 48, do 5. februarja 1931. Tiskovine se dobijo istotam.

Borza

Dne 2. januarja 1931.

Denar

V današnjem deviznem prometu so ostali tečaji v glavnem neizpremenjeni. Promet je bil izredno znan, posebno pa v devizah Newyork in Praga, katerih je bilo zaključeno nad 1 milij. Din. Vse zaključene devize je dala Narodna banka.

Ljubljana. (V oklepajih zaključni tečaj.) Amsterdam 2276,50 bl., Berlin 1345,25-1348,25 (1346,75), Bruselj 789,59 bl., Budimpešta 988,77 bl., Curih 1094,40-1097,40 (1095,90), Dunaj 794,12-797,12 (795,62), London 274,13-274,93 (274,53), Newyork 56,335-56,535 (56,435), Pariz 222,06 bl., Praga 167,28-168,08 (167,08), Trst 205,78-205,95.

Zagreb Amsterdam 2276,50-2282,50, Berlin 1345,25-1348,25, Bruselj 789,59 bl., Budimpešta 987,27-990,27, Curih 1094,40-1097,40, Dunaj 794,12-797,12, London 274,13-274,93, Newyork 56,335-56,535, Pariz 221,06-223,06, Praga 167,28-168,08, Trst 204,80-206,50. — Skupni promet brez kompenzacij je znašal 18,7 milij. Din.

Belgrad. Amsterdam 2273,50-2279,50, Berlin 1345,25-1348,25, Budimpešta 987,27-990,27, Curih 1094,40-1097,40, Dunaj 794,12-797,12, London 274,13-274,93, Newyork 56,335-56,535, Pariz 221,06-223,06, Praga 167,28-168,08, Trst 204,78-206,78.

Curih. Belgrad 9.1260, Amsterdam 207,05, Ate-ne 6.675, Berlin 122,90, Bruselj 72,025, Budimpešta

90,25, Bukarešt 8,06, Carigrad 2,945, Dunaj 72,00, London 25,055, Madrid 54,10, Newyork 51,6, Pariz 20,2675, Praga 15,295, Sofija 3,73, Trst 27,01, Varšava 57,85, Kopenhagen 137,95, Stockholm 138,35, Oslo 137,95, Helsingfors 12,975.

Dinar nolira na Dunaju: deviza 12.56626, valuta 12,52.

Vrednostni papirji

Tendenco za državne papirje je ostala danes v glavnem neizpremenjena kakor tudi tečaj. Promet je bil kaj slab.

Tudi tečajji so se v primeri s sredo le malo izpremenili. Cvrsta tendenca za bančne papirje je vladala nadalje, vendar so tečajji deloma nekoliko popustili. Tako je popustil tečaj Jugobanke na 78, Zemaške na 128 in Srbske celo na 191, 192. Svoj lanski tečaj je obdržala le Unionbanka. Tudi promet v industrijskih delnicah je bil slabši in je prišlo do zaključkov le v delnicah Slaveksa po 50, nadalje je oslabela Osijaska Sečerana, ki je bila zaključena v začetku po 300, nato pa samo še po 230. Tudi Trboveljska je po čvrsti tendenci v sredo popustila, pa je zaključevana po 360.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 82 bl., 7% Bler. pos. 80 bl., Tob. srečke 50 bl., Celjska 100 den., Ljublj. kred. 125 den., Prašedionna 945 den., Kred. zavod 170-180, Vevče 128 den., Stavbna 40 den., Split cement 350-40, Ruše 235-255.

Zagreb. Drž. pap.: 7% invest. pos. 86-87 (86,50), agrari 50,75-51,75, vojna škoda ar. 425 d., kasa 425,50-427 (425,50), I., 6., 12. 417,51-419, 4, 418-419, 8% Bler. pos. 91,25-91,75, 7% Bler. pos. 70-79,625 (79,50-79,75), 7% pos. Drž. hip. banke 78,5079, 6% begl. obv. 67-68 (67,50, 67), Bahčne delnice: Ravna gora 75 den., Hrvatska 50 den., Katolička 86-88, Kreditna 125-129, Union 191-192 (191), Jugo 78,80 (78), Ljublj. kred. 125 den., Medjunarodna 67 den., Narodna 8120-8300, Obrtna 36 d., Prašedionna 945 den., Etno 135 den., Srbska 191,50-192 (191, 192), Zemaška 128,25-128,50 (128), Industrijske delnice: Nar. sum. 25 den., Guttmann 132-137, Slaveks 49,50-50,50 (50), Slavonija 200 den., Našice 975 bl., Danica 100 bl., Drava 235-237, Sečerana Osjek 250-291 (300, 290), Nar. ml. 20 den., Osj. ljev. 220 den., Brod. jav. 120 den., Union 96 bl., Vevče 128 den., Isis 40-45, Raguse 350-370, Jadr. plov. 540 bl., Trboveljska 361-365 (360).

Dunaj. Podon.-savka-jadrana. 88,45, Wiener Bankverein 16,75, Creditanstalt 46,85, Escomptes. 157,50, Aussiger Chemische 130, Ruše 26, Mundus 142, Alpine 16,75, Trboveljska 45, Prager Eisen 300, Rima Murany 60,90.

Zitni trg

Položaj na žitnem trgu je danes ostal skoro popolnoma neizpremenjen. Dovolj pšenice so slejko prej izredno slabi, cene se pa imenujejo nekoliko nižje. Koruza je nekoliko slabša, vendar so cene ostale neizpremenjene. V ostalem ni izpremembe.

V Ljubljani so notacije neizpremenjene. Novi Sad. Vse neizpremenjeno. Promet: 7 vag. pšenice, 2 1/2 vag. ječmena, 27 vag. koruze, 7 vag. moka, 16 vag. otrobov. Tendenco neizpremenjena.

Sombor. Pšenica slav. 78 kg 127-132, ostala neizpremenjena, ječmen bač. 61,65 kg 110-112, pomlad. 69/70 kg 140-150, bar. 70 kg 170-175, koruza bač. nova posušena 87,50-92,50, ostala neizpremenjena, žito bač. uzanični 230-240, moka bač. 0 g, 0 gg 245-255, št. 2 215-225, št. 5 185-195, št. 6 165-170, št. 7 120-130, št. 8 92,50-97,50. Tendenco neizpremenjena. Promet: 27 1/2 vag.

Budimpešta. Tendenco slabša. Promet majhen. Pšenica marec 14,50-14,53, zaklj. 14,50-14,52, maj 14,90-14,91, zaklj. 14,90-14,91, rž marec 9,75-9,76, zaklj. 9,74-9,75, koruza maj 12,26-12,35, zaključek 12,27-12,28, tranzit ne notira.

Živina

Mariborski svinjski sejem 2. januarja: Pri-gnanih je bilo 106 svinj, prodanih je bilo 68. Cene: mladi prašiči 7 do 9 tednov 225-250, 3-4 mesece 300-350, 5-7 mesecev 400-450, 8-10 550-650, 1 leto 900-1000; 1 kg žive teže 8-10, mrtve 12-13.

Poizvedovanje

Izjubljena je zlata zapeljivca z urico od Dalmatinove ulice do Tavčarjeve. Ker je drag spomin na pokojne starše, prosim poštenega najditelja, naj jo vrne proti visoki nagradi na upravo. »Slovenec«.

Naš kolporter je izgubil dežnik in kratek dežni plašček s kapuco od Zgor. Šiške do Dravelj. Najditelja prosimo naj priinese v našo upravo.

Cerkveni vestnik

Meščanska Mar. kongregacija za može pri sv. Jožefu ima v nedeljo 4. januarja t. l. ob pol 11 dopoldne odborovo sejo, ob 11 pa običajni shod.

Križanska moška in mladeniška Marijina družba ima prvo nedeljo v januarju dne 4. t. m. redni cerkveni shod ob 6 zvečer.

Hana Domink:

Moč treh

Roman iz leta 1955.

In potem si prišel ti... bil si plemenit, bil si dober do mene. Kazal si mi svoje občudovanje, svoje spoštovanje, svoje zaupanje. Bil si pripravljen, da združiš svojo usodo, svoje življenje z mojim, da daš svoje ime ženi, katere življenje si komaj poznal.

Strmeče je poslušal lord Maitland.

Nastala je mučna pavza.

Lord Horac je stiskal zobe. Nasprotujoča čustva so se ga polastila. Občutil je Dianino iskreno odkritost kot nekaj dobrega. Vendar se je borilo v njem drugo čustvo proti temu. Nekaj njemu tujega se je pojavilo v njem, ga hotelo pripraviti do tega, da zbere ves svoj pogum, da premaga svojo ljubezen in svoje sočutje, da obrne hrbet svoji ženi.

Diana je uganila njegove misli.

»Horac! Horac!« je zavpila s pritajenim glasom.

Vsa kri ji je izginila z obraza.

Lord je slišal boječi glas. Planil je k nji in ji zamašil usta s tresočimi rokami, ganjen, prevzet. Zaprl ji je oči, ki so strmele široko odprte. Njegove trepalnice so se orosile.

... Čutila je njegov nemir, čutila prste na svojih očeh, ki so se jih dotaknili, kakor se morejo dotakniti le iz ljubezni in sočutja.

Izgnila je svoje roke in se oklenila z njimi močevega vratu.

»Ti me ljubiš, zaupaš vame?«

Lord Horac jo je prijel za roke.

»Pusti mi časa... bodiva srčna... zbudila si strahove preteklosti. Treba bo časa, da se zopet pomirijo...«

»Ne vprašaj po imenu, Horac?«

»Čemu ime? Pusti, naj bo pokopano, Diana.«

»Moram ti ga imenovati, da boš vse razumel... to je... Erik Truwor.«

»Lord Maitland želijo govoriti z vašim gospodarstvom.«

Sluga je javil in takoj nato je vstopil lord Horac sobo angleškega ministrskega predsednika. Resnost je vladala. Pred dvema urama je dospela v London vest o boju pred Sydneyem. Še vedno jo je zadrževala angleška vlada. Vendar so že krožile nepotrjene govorice po cestah angleške metropole. Pripovedke o nezasišani sramoti, ki so jo zadale ameriške bojne sile angleški zastavi.

MALI OGLASI

Vaska drobna vrstica 1-30 Din ali vsaka beseda 50 par Najmanjši oglas - 5 Din. Oglasi nad dveletje se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službe iščejo

Orožniški narednik umirovljen, išče primerne službe, vešč slovenskega, srbohrvatskega in nemškega jezika. Cenjene ponudbe pod »Vesten in zanesljiv« št. 14.775 na upravo »Slovenca«.

Tamburirarica in ročna vezilja za cerkvena oblačila in drugo išče službo. — Naslov v upravi pod št. 14.858.

Službodobe

Mizarskega vajenca sprejme Ivan Šemrl, splošno mizarstvo, Poljanska cesta 69, Ljubljana.

Kmečki fant priden in pošten, vaje kmečkega dela in tudi pri konjih, se takoj sprejme. Nastop službe po novem letu. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 14.720.

Kurjača izprašanega, išče za kopalnice. (Upokojenec). Naslov v upravi pod št. 4.

Mesto šoferja ki mora poleg splošnih pogojev biti izučen mehanikar in ne star nad 40 let, razpisuje mesto autobusno podjetje v Ptuj. Podrobnejše informacije se lahko vsak čas dobe pri mestni upravi v Ptuj. Prošnje je vlagati najkasneje do 30. I. 1931.

Pouk Čamernikova šoferska šola Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesionirana. Prospekt zastoj. Pišite ponj!

Stanovanja Stanovanje 2 sob in kuhinje s pritlikinami v podprilici je takoj oddati v Močnikovi ulici 5. Poizve se: Zaloška 14.

Sobo s pristojno oskrbo v bližini »Alojzijevišča«, išče kat. student. Cenj. ponudbe sprejema: Z. P., Aleksandrovo 449, otok Krk.

Mesečna soba lepa, opremljena, se odda solidni osebi. Naslov pod št. 5.

Kot sestanovalko s hrano sprejemem gospodično. Naslov na oglasni oddelek »Slovenca« pod št. 2.

Dva gospoda (gospodični) sprejemem na stanovanje s hrano. Škofja ulica 13, parter, desno.

Na stanovanje sprejemem dva gospoda. Krekov trg 4.

Vnajem

Pisarniško sobo sredi mesta oddam. Telefon, električni. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1.

Hiša oddaljena 1 uro od Ljubljane, se odda v najem. Naslov v upravi pod št. 14.860.

Razno

Kam v soboto in nedeljo? V gostilno »Vurberg«, Maribor, Dravska 13, na klobasno pojedino, kjer bo tudi koncert in prosta zabava. Za obilen obisk se priporoča gostilničarka

Vsem cenj. odjemalcem želim veselo novo leto
ANDREJ DOBNIKAR
Irgovina in mizarstvo
Komenda

Srečno in blagoslovljeno novo leto želim vsem svojim odjemalcem in se jim nadalje priporočam
MIHA JEREB
gostilna in irgovina
Komenda

Želim vsem svojim odjemalcem veselo novo leto in se nadalje priporočam za naročila
FRANC LUKANEC
splošno mizarstvo in irgovina
Komenda

Blagoslovljeno in srečno novo leto želim vsem svojim odjemalcem in se jim nadalje priporočam
FRANC PUŠAVEC
gostilna in parna žaga
Lahovče
Komenda

Veselo in srečno novo leto želi svojim cenj. odjemalcem
J. GRILC
irgovina z mešanim blagom
Trebnje, poleg farne cerkve

Modni salon »VERA«
Ljubljana, Miklošičeva cesta 34
želi vsem c. odjemalkam srečno in veselo novo leto ter se priporoča za nadaljno naklonjenost

OGLAS
državne razredne loterije
Žrebanje števil in dobitkov srečk razreda 21. kola napovedano po loterijskem načrtu za 3. januar 1931. se odloži po odloku upravnega odbora državne razredne loterije dne 27. decembra 1930 n. gospoda ministra za poljedelstvo št. 73837/I za 16. januar 1931. iz državne razredne loterije K. L. št. 15149, 31. decembra 1930 v Beogradu

Pohištvo
priprosto in najmodernejšo vam audi (vrčka po izredno nizki ceni)
KREGAR IN SINOVA
Št. Vid nad Ljubljano — nasprot kolodvoru

Autotaksi M. Hočevar
ovo mesto - Kandiš
telefon št. 18

št. 3797/1930.
RAZGLAS
Pri mestni občini kočevski se odda provizorično mesto občinskega blagajnika proti mesečni plači 2000 Din. Z blagajniškimi posli je združeno tudi pobiranje občinskih trošarin. Prošnje, svojeručno pisane in pravilno kolokovane, je vložiti do včerajšnjega 20. januarja 1931 pri podpisnem županstvu. Sprejemni pogoji so razvidni iz natečaja, ki je objavljen v »Službenih objavah« dravske banovine (»Jugoslovan« št. 1, leto II, z dne 1. jan. 1931).
Županstvo mestne občine Kočevje, dne 29. decembra 1930.

Objave

Izjava. Podpisana Ana Kramar, žena fotografa iz Metlike, izjavljam, da obžalujem in preklicujem vse žaljivke, ki sem jih izrekla napram hiši Vukčiča Josipa, posestnika in gostilničarja iz Metlike, posebno kar se tiče njegove žene in njegove natakariče, ker je bilo vse le povod neutemeljene jeze in še daleko ne odgovarja resnici, ter se tudi zahvaljujem, ker so tako gospod Vukčič ter njegova žena in natakariča odstopili od tožbe. Metlika, 29. dec. 1930.
Kramar Ana.

Kupimo

Kupim en polnojarmenik v dobrem stanju s krogličnimi ležaji (Kugellager), premer 60—65 cm odprtine. Ponudbe na upravo pod »Polnojarmenik« št. 14.711

Vrednostne papirje srečke obligacije, delnice kupuje upravništvo »Merkur«. Ljubljana Šelenburgova ulica 6/II. tel. 30-52

Sirite »Slovenca«!

Sode ca. 100 hl v dobrem stanju, kupi tovarna »Produkta«, Jezica pri Ljubljani.

Pisalnno mizo po možnosti ameriškano, kupim. Pisemne ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Dobro ohranjena« št. 3.

Enkrat na mesec pridem v Slovenijo, da kupim pohištvo, srebro, okraske, slike, preproge in drugo. Cenjene ponudbe na: Ruski bazar, Kralja Milana 14, Beograd.

Posestva

Hiša, vrt in gozd v občini Rakke, naprodaj pod »1931/P.«

Večja poslopja s prostornim dvoriščem in vrtom, pripravna za večjo obrt ali industrijo naprodaj; elektr. tok na razpolago. Kje pove uprava lista pod št. 14499.

Prodamo

Krava s tretjim telikom — se proda. And. Lavrič, Vodmatski trg 5, Ljubljana.

Prodam dvoje lepih sani, komate in angleško konjsko opremo. Ivan Černe, Vidovdanska cesta 24.

Usnjarne, pozor! Dva usnjarska »hašpelna«, malo rabljena, ugodno naprodaj. Na ogled: Ljubljana, Sv. Petra c. 68.

Puhasto perje čisto čobano po 48 Din kg druga vrsta po 38 Din kg čisto belo gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg Razpošiljam po poštne povzetju. L. BROZOVIC — Zagreb, Ilica 82 Kemična čistilnica peria

Gepelj malo rabljen, po ugodni ceni naprodaj. Vprašati pri Franc Juvan, Olševsek št. 24, p. Predvor.

Avinal proti pijančevanju (220 Din) in Nikoprost proti kajenju (76 Din) razpošilja Lindič, Ljubljana — Komenskega 36.

Koruzo za krmo oddaja naiceneje veletrgovina Žita in moka A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24

Čitajte in širite »Slovenca«!

AGRIPPA

(švedski patent)

je najpraktičnejša kartoteka v obliki knjige. Upe- ljana je v vseh evropskih državah.

Prekaša vse vertikalne kartoteke s prostimi listi vsled enostavnosti; pregledne kontrole, prihranki na času, nizke nabavne cene i. t. d.

Priporočljiva je osobito kot salda konti ali blagovna knjiga za poljetnike in trgovce, kot imenski register za denarne zavode, urade, odvetnike, šole, društva i. t. d.

Prospekte, pojasnila ter proračune daje gratis

M. TIČAR
Ljubljana, Šelenburgova ul. 1.
Glavno zastopstvo »AGRIPPA« za Jugoslavijo.

ZAHVALA. Ob bridki izgubi našega dobrega soproga, tatka, brata, svaka in strica, gospoda

ANTONA FERANTA

se tem potom najiskreneje zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na poslednji poti v tako ogromnem številu, vsem, ki so mu krsto posuli z nešteti venci in šopki, posebno gg. kolegom vrtnarjem, društvu »Soča« in obrtniskemu društvu za številno spremstvo, Sokolu »Moste« za častno spremstvo, pevskemu društvu »Moste« za ganljive žalostinke, šolskemu zavodu »Lichtenthuren« za spremstvo.

Posebno zahvalo smo dolžni gg. primariju dr. Drgancu in gg. asistentu dr. Kramariču ter ostalim gg. doktorjem in prečastitim sestram za požrtvovalno postržbo v njegovi težki bolezni, kot tudi čč. duhovščini za tolažbo v težkih urah.

V Ljubljani, dne 2. januarja 1931.

Užaloščeni Ferantovi in sorodstvo.

V globoki žalosti naznanjamo tužno vest, da je naš prokurist, gospod

Julio Varga

dne 29. decembra 1930, po dolgem trpljenju, v starosti 42 let, umrl. Blagi pokojnik je služboval pri našem podjetju 25 let zvesto in udano. Mi mu ohranimo topel in hvaležen spomin.
Donja Dubrava, dne 29. decembra 1930.

Ujlaky, Hirschler in Sin.

ZAHVALA

Ob priliki izgube naše nepozabne soproge in mame, gospe

JULIJANE WALLAND

smo prejeli mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja, kar nam je bilo v veliko tolažbo v tem težkem trenutku, za kar bodi vsem izrečena naša najglobljejša zahvala. Toplo se zahvaljujemo vsem, ki so poklonili naši ljubljani pokojnici toliko prekrasne cvetja, katerega je imela v svojem življenju najraje. Zahvaljujemo se p. dr. Angeliku Tomincu za večkratne obiske ter za podeljena svetotajstva, kakor tudi vsem onim, ki so pokojnico za časa njene bolezni obiskali ter ji tako lajšali njene zadnje trenutke. Posebno pa se zahvaljujemo družini univerzitetnega profesorja g. ing. Försterja in obitelji Gogola, dalje načelniku mašinskega oddelka g. ing. Dolinšek, gg. šefom dr. Jevšek, Goliasu in ing. Weinbergerju, celokupnemu uradništvu Direkcije drž. železnice Ljubljana, kakor tudi vsem onim, ki so jo spremlili na njeni zadnji poti. Železničarskemu društvu »Sloga« pa naša najlepša zahvala za odpete žalostinke. Še enkrat vsem in vsakomur naša zahvala.

Josip Walland
višji činovnik Direkcije drž. železnice Ljubljana.